

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIV П'ЯТНИЦЯ, 4 ТРАВНЯ 2007 РОКУ ЧИСЛО 18 VOL. CXIV FRIDAY, MAY 4, 2007 No. 18

Найвищі нагороди України і КУК вручені Браєнові Малруні

ОТАВА, Канада. – 18 квітня на урочистому бенкеті, організованому Конґресом Українців Канади (КУК) під патронатом Посольства України в Канаді, 18-ий прем'єр-міністер Канади Браєн Малруні був удостоєний найвищої нагороди КУК – Шевченківської медалі, і найвищої відзнаки, якою Україна може нагороджувати чужоземних громадян – ордену князя Ярослава Мудрого. Нагороди були вручені у присутності нинішнього прем'єр-міністра Стівена Гарпера і 14 його міністрів, а також численних членів парляменту, Посла України Ігоря Осташа, колишнього прем'єра Саскачевану Роя Романова, Архиєпископа Української Православної Церкви в Канаді Юрія, Єпископа Української Католицької Церкви Стефана Хміляра. Ведучими були сенатор Рейнел Андрейчук і президент „Northland Power" Джеймс Темерті.

Нагородами відзначено рішення уряду Б. Малруні, за яким Канада першою серед держав Заходу і другою в світі визнала незалежність України в грудні 1991 року.

Українці Канади пам'ятають, що Б. Малруні призначив першого канадця українського походження Джона Сопінку до Верховного суду Канади, що саме за часів його правління канадський українець Рамон Гнатишин обійняв посаду Генерал-губернатора Канади. Б. Малруні також призначив до Сенату Канади Давида Ткачука і Р. Андрейчук – двох канадських українців з провінції Саскачеван.

Президент КУК Орися Сушко в присутності понад 400 гостей, що зібралися в готелі „Chateau Laurier", вручила Б. Малруні Шевченківську медалю, а Посол України І. Осташ – орден князя Ярослава Мудрого. Українське телебачення повідомило про церемонію нагородження наступного дня.

Імпреза зібрала багато визначних громадських та політичних діячів, що свідчить про значення, якого

(Закінчення на стор. 12)

НА ТЕМИ ДНЯ

Президент більше не відступає

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – На минулому тижні ми з цією новиною не встигли, а з неї почався якісно новий період у розвиткові політичної кризи в Україні: 26 квітня Президент Віктор Ющенко підписав ще один Указ, переносячи ним позачергові вибори до Верховної Ради з 27 травня на 24 червня. Знетямлена від несподіваної рішучости керівника держави, котрий дав досить підстав вважати його поступливим, парляментська коаліція зареаґувала ґвалтом на тему негайного імпічменту В. Ющенкові. Тарас Чорновіл запопадливо запевнив, що за імпічмент проголосують навіть не 300, а 375 депутатів. Вкрай розчаровані, що їм більше не вдасться однією рукою задобрювати Президента готовністю

(Закінчення на стор. 17)

Президент України Віктор Ющенко і провідник БЮТ Юлія Тимошенко вітаються під час віча опозиції на Европейській площі в Києві 28 квітня.

Фото: УНІАН

Депутати України продовжили протистояння – в США

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 24 квітня в Українському народному домі відбулась зустріч представників української громади з делеґацією депутатської групи з міжпарляментських зв'язків зі США Верховної Ради України (ВР), яка перебувала в США на запрошення Палати представників Конґресу США. В складі делеґації були: від фракції Партії Реґіонів (ПР) Владислав Лук'янов – член Комітету з питань державного будівництва, реґіональної політики та місцевого самоврядування, і Леонід Кожара – секретар Комітету ВР у закордонних справах, донедавна Посол України в Швеції, від „Нашої України" Оксана Білозір – член Комітету ВР у закордонних справах (політична партія Народний союз „Наша Україна"), від БЮТ Олег Білорус – перший заступник колови Комітету ВР у закордонних справах (Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина").

У зустрічі брали участь Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко, виконуючий обов'язки Постійного представника України в ООН Віктор Крижанівський, консули Андрій Олефіров, Андрій Наджос, інші дипломати, керівники закордонних українських організацій, численна громада.

Зібрання відкрив Андрій Ластовецький. М. Кириченко представив гостей і надав слово Л. Кожарі, який розповів про успішний розвиток української економіки під урядуванням Віктора Януковича і відновлення в економіці позицій, яких було досягнуто під його керівництвом у 2004 році. Сучасну політичну кризу Л. Кожара пояснив амбіціями деяких політичних сил і неконституційним указом Президента України про розпуск ВР.

В. Лук'янов зупинився на досягненнях уряду В. Януковича в економіці, зокрема в енерґетичній ділянці, критикував БЮТ і особисто Юлію Тимошенко за неприхильне ставлення до нинішнього прем'єра, висловив упевненість у перемозі ПР на наступних виборах.

Присутні досить гостро відреагували на виступи представників ПР, задали кілька радикальних запитань про ставлення фракції до сепаратизму, мовного питання, оплачений

(Закінчення на стор. 3)

Оксана Білозір: „Якщо усі люди виїдуть з України, то хто ж її будуватиме?"

Владислав Лук'янов: „Коли люди ставлять амбіції попереду права, тоді й однодумці не можуть домовитися".

Леонід Кожара: „Головним приводом загострення стало небажання бачити на чолі уряду В. Януковича".

Олег Білорус: „Ми не можемо миритися з спробами реставрації старого режиму!"

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна і світ відзначили 21-ші роковини аварії на ЧАЕС

КИЇВ. — 26 квітня Україна і світ відзначили 21-ші роковини катастрофи на Чорнобильській АЕС. Жалобні церемонії та Панахиди відбулися у багатьох містах України, Білорусі, Російської Федерації та у світі. Президент України Віктор Ющенко 26 квітня в Києві взяв участь у поминальному Молебні та церемонії покладання квітів до Меморіяльного пагорбу „Героям Чорнобиля“. У поминальних заходах також взяли участь громадські та політичні діячі, ліквідатори аварії на ЧАЕС, родичі загиблих. Після покладання квітів учасники заходу запалили свічки біля підніжжя меморіялу в пам’ять про загиблих. Присутні вшанували пам’ять загиблих хвилиною мовчання під звук дзвонів. Після цього Президент встановив свічку в пам’ять про загиблих у храмі Входу Господнього в Єрусалим (Чорнобильська церква). В ірляндській столиці Даблині пам’ять жертв трагедії 25 квітня вшанували працівники благочинної організації „Chernobyl Children’s Project International”, яка допомагає дітям з ураженях радіяцією реґіонів. Тим часом представництва Росії, Білорусі і України в ООН виступили з спільною відозвою з нагоди роковин чорнобильської трагедії. У ній зазначається, що три країни, які найбільше постраждали унаслідок аварії на ЧАЕС, досі потребують міжнародної допомоги для ліквідації її наслідків і відновлення життя на забруднених територіях. Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун закликав відновити міжнародну допомогу реґіонам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. В його зверненні підкреслюється, що останні наукові дослідження свідчать про можливість поступового повернення до нормального життя в місцевостях, уражених радіяцією. Звернення Пан Гі Муна присвячене до 21-ої річниці трагедії в Чорнобилі. Тим часом Президент України В. Ющенко наголосив на необхідності зміни ставлення до Чорнобильської зони. Під час відкриття пам’ятника жертвам Чорнобиля в Білій Церкві глава української держави сказав, що українське суспільство має „почати дивитися на Чорнобильську зону не тільки як на зону трагедії, але й зону перспективи”. За його словами, на цій території можна впроваджувати різні екологічні програми. *(„Німецька хвиля“, „День“, Посольство України в США)*

В. Ющенко звільнив суддів Конституційного суду

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко своїм указом від 30 квітня звільнив Валерія Пшеничного, а 1 травня також Сюзанну Станік з посади суддів Конституційного суду України у зв’язку з порушенням присяги. Як відомо, С. Станік було призначено суддею КС указом Президента від 25 березня 2004 року. До складу КС входить 18 суддів (по шість суддів призначають Президент, парлямент та з’їзд суддів). Для кворуму на засіданні необхідна присутність 12 суддів КС. Для ухвалення результативного рішення необхідно не менше 10 голосів. Напередодні глава держави звільнив В. Пшеничного з посади судді Конституційного суду у зв’язку з порушенням присяги. В. Пшеничний з 1997 року працював у секретаріяті Конституційного суду. У січні 2003 року указом експрезидента Леоніда Кучми призначено суддею КС. Раніше В. Ющенко звертався до голови суду Івана Домбровського з приводу сумнівів у правомірності призначення С. Станік суддею-доповідачем. *(УНІАН, „Кореспондент“)*

А. Яценюк розповів НАТО про кризу в Україні

ОСЛО, Норвеґія. — В рамках неформальної зустрічі міністрів закордонних справ НАТО 27 квітня відбулося засідання Комісії „Україна-НАТО“, у якому вперше з дня свого призначення взяв участь міністер закордонних справ України Арсеній Яценюк. Політична криза в Україні, хоча і не була на порядку денному, також стала предметом обговорення. Головні заяви, що пролунали з вуст Генерального секретаря НАТО Яапа де Хооп Схефера, були про те, що Україна є важливим партнером, особливо в питаннях безпеки, що двері для Києва залишаються відкритими, а глибина зближення України з альянсом, як і віднайдення шляху виходу з політичної кризи, є виключно внутрішніми справами українських громадян. „Це була важлива зустріч. Я думаю, що міністри НАТО з задоволенням сприйняли оцінку міністра закордонних справ стосовно поточної політичної ситуації в Україні, відзначивши, що ця ситуація і ті дискусії є виключно справою українців, а не НАТО. Альянс наголошує, що політичні процеси не повинні порушувати демократичних принципів та верховенства права, і я можу тільки сказати, що про це було дуже чітко сказано міністром закордонних справ“, - заявив Я. де Хооп Схефер. Генеральний секретар НАТО також додав, що українці самі будуть вирішувати, наскільки вони хочуть наблизитися до евроатлантичних інституцій, і пообіцяв допомогу в цьому з боку НАТО. *(ББС)*

С. Піскун повертається у Генпрокуратуру

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко 26 квітня звільнив з посади Генерального прокурора Олександра Медведька і поновив на цій посаді Святослава Піскуна. Це сталося по тому, як О. Піскун у суді довів незаконність свого звільнення у жовтні 2005 року. Хоча указ Президента виглядає як вимушений крок, причиною якого називається дотримання законів і виконання судових рішень, оглядачі наголошують на більш серйозних підставах заміни Генерального прокурора. Урядова коаліція протягом останніх кількох тижнів висловлювала занепокоєння тим, що Президент нібито хоче змінити Генерального прокурора О. Медведька, діяльність якого постійно критикував і сам В. Ющенко, і опозиція. Події у прокуратурі розвивалися блискавично: про рішення Шевченківського суду, який поновив С. Піскуна на посаді, а також про Указ Президента стало відомо одночасно з представленням С. Піскуна у Генеральній прокуратурі. Кілька місяців тому новопризначений прокурор заявляв, що навіть у разі повернення на посаду через судове рішення він не збирається повертатися працювати до Генпрокуратури і лишатиметься депутатом, і що судиться він з Президентом виключно заради торжества справедливости. Новопризначений прокурор був обраний до парляменту за списком Партії Реґіонів. Деякі представники цієї фракції одразу ж привітали повернення С. Піскуна у прокуратуру. Однак, згодом коаліція назвала звільнення О. Медведька і призначення С. Піскуна спробою Президента посилити свій вплив на правоохоронні органи. *(ББС)*

Рішення ВР не мають юридичної чинности

КИЇВ. — Верховна Рада, попри указ Президента Віктора Ющенка про її розпуск, 30 квітня ухвалила постанову про проведення одночасних виборів Президента і парляменту. Згідно з проєктом постанови, ініційованим депутатами від Партії Реґіонів, Соціялістичної та Комуністичної партій, вибори мають відбутися не пізніше 9 грудня 2007 року. Провідник партії Народний союз „Наша Україна“ В’ячеслав Кириленко вважає, що „всі рішення, прийняті 30 квітня в приміщенні парляменту, не мають ніякої юридичної чинности, тому що з 2 квітня, відповідно до указу Президента, Верховна Ради 5-го скликання припинила свої повноваження”. Він зазначив, що такі дії групи народних депутатів спрямовані на дестабілізацію ситуації з метою прикриття „провальної економічної і соціяльної політики колишньої правлячої коаліції й уряду Віктора Януковича”. „Парляментські вибори відбудуться, відповідно до указу Президента України В. Ющенка, 24 червня. „Наша Україна“ й інші демократичні сили знаходяться у виборчому процесі, а всенародно обраний Президент є ґарантом того, що виборчий процес пройде прозоро і демократично”, – підкреслив провідник НСНУ. Як повідомлялося, 2 квітня Президент України оприлюднив свій указ про передчасне припинення повноважень Верховної Ради 5-го скликання і призначення позачергових виборів на 27 травня. 25 квітня Президент заявив, що переніс дату передчасних виборів на 24 червня. *(„Кореспондент“, ББС)*

Поляки й українці вшановують пам’ять жертв акції „Вісла“

ВАРШАВА, Польща. — У Польщі й Україні вшанували пам’ять жертв примусових депортацій українців у Польщі після Другої світової війни. У Варшаві 27 квітня президенти Польщі та України, Лєх Качинський і Віктор Ющенко, підписали спільну заяву з приводу 60-ої річниці акції „Вісла“. Документ продовжує сучасну традицію спільних заяв провідників двох країн у дусі замирення між поляками та українцями. Президент В. Ющенко наголосив: „Ми дивимося не лише у минуле, а й також у майбутнє, працюємо задля втілення в життя стратегічного польсько-українського партнерства”.

Ація „Вісла“ – кодова назва примусового, масового переселення в 1947 році понад 150 тис. осіб українського населення з Лемківщини, Холмщини, Надсяння, Підляшшя до західних і північно-західних районів Польщі, приєднаних після розгрому Німеччини. За офіційними повідомленнями, 27-28 квітня 1947 польська влада, за згодою СРСР і підтримки радянських військ розпочала акцію „Вісла“ з метою позбавити Українську Повстанську Армію соціяльної бази. У серпні 1990 року сенат Польщі ухвалив резолюцію, якою засудив акцію „Вісла“.

Український провідник подякував Президентові Л. Качинському за можливість у день 60 річниці акції „Вісла“ на території Польщі віддати шану загиблим. Президенти Л. Качинський і В. Ющенко взяли участь в екуменічній молитві, яку відправили глави Римо-Католицької та Греко-Католицької Церков у Польщі – Юзеф Глемп та Любомир Гузар.

Пізніше у Львові відбувся вечір-реквієм з нагоди вшанування жертв депортації. Під час переговорів Президентів було підписано також документ, що стосується співробітництва. У ньому окреслено основні цілі економічної, торгівельної та гуманітарної співпраці України та Польщі, а також підготування до чемпіонату Европи-2012.

Після відвідин Польщі Президент В. Ющенко прибув до Львова, де увечері 27 квітня взяв участь у реквіємі з нагоди 60-их роковин акції „Вісла“ та вшанування її жертв. Вечір-реквієм відбувся у Львівському національному оперному театрі.

У своєму виступі Президент В. Ющенко зауважив, що оскільки депортація була примусовою, то українці, які були депортовані, це – жертви політики УРСР і польського уряду.

Президент зауважив у Львові, що ці злочини робив комуністичний режим і має бути дана належна оцінка власне цьому режимові. В. Ющенко також наголосив, що українці і поляки сьогодні повинні бути налаштовані на братню співпрацю, а тому трагічні сторінки мають залишитися для оцінки українських і польських істориків.

„Безумовно, для української нації сьогодні день суму і день нашого болю. Сьогодні Україна вшановує 60-ту річницю подій, які чорною сторінкою увійшли до буття всього українства“, – сказав В. Ющенко, звертаючись зі сцени до співгромадян. „Винуватець акції – комуністичний тоталітарний режим. Цей злочинець має бути нарешті і остаточно засуджений. Україною, Польщею, світом“, – наголосив Президент. *(ББС, Радіо „Свобода“, УНІАН)*

Робоча візита А. Яценюка до США

ВАШІНҐТОН. – 30 квітня за програмою робочої візити до США міністер закордонних справ України Арсеній Яценюк виступив у Фонді Карнеґі на тему „Внутрішньополітична ситуація в Україні та зовнішньополітичні пріоритети нашої держави". Звертаючись до присутніх політичних та громадських діячів, він наголосив, що починає свою візиту до США саме з виступу у Фонді Карнеґі, оскільки впродовж тривалого часу Фонд є одним з провідних чинників формування ґльобальної політики завдяки успішному поєднанню зусиль урядових, ділових та академічних кіл для вирішення найактуальніших проблем сьогодення.

А. Яценюк поінформував присутніх про актуальну ситуацію в Україні, зазначивши, що сучасний розвиток України проходить демократичним шляхом. Міністер підкреслив, що проведення позачергових виборів є звичайною практикою у демократичних країнах. Водночас, за словами А. Яценюка, українська політична еліта неодноразово доводила здатність мирно та демократично вирішувати нелегкі проблеми. Міністер підкреслив, що всі політичні сили України погоджуються щодо европейського майбутнього країни та необхідности якомога швидшого вступу до СОТ. Окремим пунктом промови А. Яценюка стали двосторонні взаємини із стратегічними партнерами України – США та Російською Федерацією. Міністер відзначив, що Україна високо цінує підтримку та допомогу з боку США у галузі економіки, захисті прав людини. США залишаються для України одним з головних зовнішньополітичних партнерів. Щодо Російської Федерації, то він висловився за прозорі, прагматичні та взаємоефективні взаємини з нею.

30 квітня відбулася зустріч А. Яценюка з членами Комітету США-ЕС з питань України, до складу якого входять відомі американські діячі Збіґнев Бжезинський, Брент Сковкрофт, Стівен Пайфер, Януш Бугайський та Кейт Сміт. У ході бесіди обговорено актуальні питання европейської та реґіональної безпеки, евроатлантичного співробітництва, а також шляхи співпраці між Україною та США щодо досягнення европейських та евроатлантичних цілей України. Того ж дня А. Яценюк виступив перед членами Українсько-американської підприємницької ради.

Посольство України в США

Депутати...

(Закінчення зі стор. 1)

перехід ряду депутатів до фракції ПР. В. Лук'янов висловив незадоволення неприхильним ставленням присутніх до В. Януковича та його партії, після чого обидва представники ПР покинули зібрання.

О. Білозір відстоювала обережність Президента у ставленні до подій і закликала усіх виявляти таку ж обережність. Вона також закликала закордонних українців повертатися в Україну, щоб разом будувати нову державу.

О. Білорус почав з подяки закордонній громаді за допомогу у влаштуванні Посольства України у США, до якого він прибув першим Послом, не маючи жодних фінансових ресурсів від держави, окраденої Росією, згадав св. п. д-ра Степана Вороха, який доклав великих зусиль в цій справі. Щодо нинішньої політичної кризи О. Білорус висловив упевненість, що після Помаранчевої революції люди в Україні стали іншими, повірили у спроможність впливати на події, а на наступних виборах населення матиме можливість висловити свою довіру згідно з власними переконаннями. Він також висловився за таку зміну системи виборів, за якої можна було б вибирати до ВР представників окремих партій не загальним списком, а особисто. На його думку, є два шляхи подолання кризи – нові вибори, або переговори, але обидва повинні вести до припинення узурпації влади представниками нової олігархії. Позитивні зрушення в економіці О. Білорус пояснив тим, що незалежно від уряду українське суспільство почало активно працювати для себе і для країни, але ці зрушення мають стати більшими, якщо народ хоче бачити свою державу у проводі европейської спільноти.

Провідники УНСоюзу Стефан Качарай (зліва) і Михайло Козюпа (праворуч) з народним депутатом Олегом Білорусом 24 квітня під час зустрічі в Ню-Йорку. *Фото: Л. Хм.*

Працівники тижневиків Українського Народного Союзу „Свобода" і „The Ukrainian Weekly" висловлюють глибокі співчуття нашій колезі, колишньому головному редакторові „Свободи" Ірені Яросевич з приводу смерти її батька
СВ. П.
ЄВГЕНА ЯРОСЕВИЧА

Звернення Президента України В. Ющенка до Українського народу

Шановний український народе! Дорогі співвітчизники!

2 квітня 2007 року я підписав указ про дострокове припинення повноважень Верховної Ради п'ятого скликання. Як уже я пояснював, причина мого рішення є проста і ясна – коаліція більшости була зформована в парляменті України в неконституційний спосіб. На базі політичної корупції було допущено маніпулювання депутатськими мандатами, а значить було допущено маніпулювання вашими голосами, вашим вибором. Це по суті ревізія політичних результатів виборів. Це є грубе порушення основних засад Конституції України. Цілеспрямовано парляментсько-урядова коаліція формувала конституційну більшість, щоб зробити своє правління неконтрольованим. Це стало реальною загрозою національному суверенітетові і по суті конституційному ладові в Україні.

Ще 11 липня 2006 року був порушений порядок формування коаліції, до якої увійшли так звані позафракційні депутати, але всіма учасниками політичного процесу тоді, в тому числі і мною, Президентом України, вважалося, що це епізод. Вважалося, що треба перейти цей епізод, бо країні після двох виборів потрібна була політична стабільність. Вже в березні поточного 2007 року така практика переходу депутатів з опозиції в більшість стала масовою. Це привело до масових порушень Конституції. По суті над вами, над вашим вибором, наш вашою свободою, над нашою країною, її суверенітетом і єдністю нависла реальна загроза. Як Ґарант Основного закону України і додержання ваших прав, ваших свобод, я зупинив цю навалу, я був змушений втрутитися в ситуацію, що склалася в українському парляменті і призупинити його повноваження.

Я виконав свій обов'язок як Президент України. Я захистив національну Конституцію, власне кажучи, я виконав свою присягу перед вами.

Тому сьогодні з усією твердістю я хочу заявити: позачергові парляментські вибори в Україні відбудуться. Це єдиний спосіб прищепити українському політику відчуття відповідальности перед кожним із вас, бо ви є влада, бо ви є реальна сила. Ви є головний господар країни, ви формуєте джерело влади і ви формуєте, власне кажучи, саму українську владу. Моя позиція є непорушною – я твердо стою на тому, що вибори мають бути належно організовані і належно підготовані. Хочу заявити, що я взяв до уваги заяву Центральної виборчої комісії, яка була зроблена два дні тому, про відсутність кворуму в ЦВК, що створює серйозні труднощі і по суті унеможливлює проведення виборів 27 травня 2007 року до Верховної Ради України. Про перешкоди, які унеможливлюють дотримання цього строку, вказує ухвала Вищого адміністративного суду України, яка була прийнята вчора. Я довів до Прем'єр-міністра України свою різку стурбованість фактичною відмовою кабінету міністрів забезпечити фінансування вашого волевиявлення. Це дія, що межує з порушенням кримінального закону. Тим часом минув вже місяць, як у Верховній Раді України переформатовано коаліцію всупереч Конституції. Відтепер Президент України повною мірою може реалізувати своє право розпустити парлямент на підставі статті 90 Конституції України.

Я переконаний у юридичній правоті і політичній необхідності такого рішення. Переконаний, що це рішення розуміє українське суспільство, розуміють відповідальні українські політики, розуміє народ.

Отже, вибори будуть. Ми проведемо їх спокійно, чесно і демократично, як належить европейській країні. З метою належного проведення виборів задля демократичного політичного рішення проблем у житті країни і керуючись статтею 5 Конституції України, я підписую Указ про призначення позачергових виборів Верховної Ради України на 24 червня 2007 року. Мій крок відображає зважене ставлення до розвитку ситуації і конструктивну політичну волю.

Україні потрібні зміни. Ви, Український народе, заслуговуєте кращої долі і кращої політики. Для цього я повний усієї належної і рішучої волі.

Дякую за увагу.

25 квітня 2007 р.

Заколот росіян в Естонії

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 26-28 квітня в Таллїні, столиці Естонії, сталися масові заворушення естонських росіян, до яких приєдналися також громадяни Росії. Приводом стало рішення естонської влади перенести на військовий цвинтар з центру міста поховання 12-14 вояків Червоної армії, які загинули тут в 1944 році, а також пам'ятник „Воїн-визволитель", який естонці сприймали як символ радянської окупації їхньої держави. Ще в травні 2006 року група естонських націоналістів провела віче біля пам'ятника і зажадала його перенесення. Маніфестантів підтримав прем'єр-міністер Андрус Ансип. У підсумку він разом зі своєю партією домігся ухвалення в парляменті на початку цього року спеціяльних законів, які передбачають перенесення монумента та перепоховання вояків. Монумент буде знову відкрито 8 травня на військовому цвинтарі, де поховані сотні радянських вояків.

26 квітня розпочалося приготування до виконання цих рішень. Водночас в естонській поліції скасували всі відпустки, до міста скерували додатковий континґент правоохоронців з інших міст, у стан підвищеної готовности було приведено підрозділи боротьби з вуличними безладами. До площі, на якій стояв монумент, зібралися великі юрби місцевих росіян, які вчинили напад на охоронців порядку, а потім почали погром в навколишніх будівлях – з пограбуванням крамниць. Під час грабунку був поранений ножем і помер в лікарні 20-річний громадянин Росії Дмитро Ганін. Групи росіян

(Закінчення на стор. 12)

АМЕРИКА І СВІТ

Дж. Буш наклав вето на закон

ВАШІНҐТОН. — Президент Джордж Буш, як і попереджував, 1 травня наклав вето на законопроект Конґресу, який пов'язує фінансування війни в Іраку та Афганістані з необхідністю визначити час виведення американських військ з Іраку. Контрольований демократами Конґрес надіслав законопроект до Білого Дому якраз у той день, коли минуло чотири роки відтоді, як Дж. Буш оголосив про припинення маштабних бойових акцій в Іраку. Дж. Буш обґрунтував своє вето тим, що безвідповідально говорити ворогові, коли розпочнеться виведення військ, оскільки це призведе до ще більшого хаосу. 27 квітня Сенат, а ще раніше – Палата Представників схвалили законопроект, який передбачає виділення понад 124 млрд. дол. на акції в Іраку та Афганістані, однак, за умови, що США розпочне виведення військ з Іраку не пізніше 1 жовтня цього року і завершить до квітня 2008 року. Для подолання вето Президента обом палатам Конґресу необхідно зібрати дві третини голосів. Це малоймовірно. Прем'єр-міністер Австралії Джон Говард підтримав Президента США і заявив, що виведення коаліційних сил з близькосхідньої країни до цілковитого передання контролі місцевим силам безпеки „ще глибше занурить Ірак у хаос". *(„Німецька хвиля", ББС)*

Іран очолив список країн-спонзорів тероризму

ВАШІНҐТОН. — У звіті Державного департаменту США про терористичну активність у країнах світу минулого року підкреслюється, що у 2006 році кількість терористичних актів в всьому світі зросла на 25 відс., порівняно з 2005 роком, а число загиблих внаслідок цих нападів збільшилося на 40 відс. Основна частина нападів терористів припала на Ірак і Афганістан. Всього ж жертвами терористичних атак по всьому світу стали майже 20.5 тис. осіб. У звіті також зазначено зміну тактики нападів терористів в Іраку. Вони стали частіше захоплювати заручників (кількість викрадень збільшилася на 300 відс.), оскільки психологічний ефект від цих акцій вищий. Крім того, почастішали випадки використання хемічної зброї, зокрема хлору. У звіті особливо виділено Іран, який названо „головним посібником" тероризму на Близькому Сході і в Іраку, де, як зазначено в документі, спонзоровані Теграном радикальні угруповання шиїтів здійснюють напади на сунітів, урядові війська і армію США. Іран також підтримує ліванський рух „Гезболаг" і забезпечує навченими кадрами палестинські угруповання. Крім близькосхідного реґіону, найчастіше великомаштабні теракти здійснювалися в Південній Азії, а також в Африці, де продовжуються конфлікти в суданському Дарфурі й Ніґерії. Разом з тим, Держдепартамент США відзначає і деяке поліпшення міждержавної співпраці в сфері боротьби з тероризмом, що сприяло запобіганню ряду нападів. *(УНІАН)*

Загинув керівник „Аль-Кайди" в Іраку

БАГДАД, Ірак. — Міністерство внутрішніх справ Іраку 1 травня заявило, що надійшли повідомлення про вбивство провідника „Аль Кайди" в Іраку Абу Аюба аль-Масрі який загинув під час боїв між войовничими угрупуваннями на північ від Багдаду, у місті Аль-Нібаї. А. аль-Масрі став керівником „Аль Кайди" в Іраку після вбивства Абу Мусаба аль-Заркаві. Повідомляють про посилення розколу між „Аль-Кайдою" і войовничими угрупуваннями мусульманів-сунітів, особливо з приводу вбивства цивільних громадян в висліді самозгубних нападів. Міністер внутрішніх справ Іраку заявив, що він упевнений у загибелі керівника „Аль-Кайди". Однак, досі тіло неопізнано, і американські військові, які запропонували 5 млн. дол. винагороди за затримання А. аль-Масрі, кажуть, що вони не можуть підтвердити іракських повідомлень. *(ББС)*

ООН про Ірак

НЮ-ЙОРК. — Місія ООН з надання допомоги Іракові 25 квітня оприлюднила звіт-доповідь, в якому стверджує, що міжрелігійне протистояння у Багдаді залишається вкрай гострим, незважаючи на акцію з посилення безпеки у цьому місті. У звіті місії сказано про велику кількість убивств у столиці Іраку, однак, уперше не наведено точних цифр. Як зазначив представник місії ООН Саєд Урайкат, „нинішня доповідь про права людини, яку підготувала місія ООН з надання допомоги в Іраку, відрізняється від інших тим, що не містить офіційних даних про кількість загиблих і вбитих. Іракський уряд вирішив більш не надавати місії таку інформацію". При цьому С. Урайкат наголосив, що його організація виступає за більшу прозорість інформації щодо жертв. У доповіді також мовиться про рівень умов життя в Іраку, які погіршуються: безробіття сягає 60 відс., більше половини іракців живуть менше, ніж за доляр на день. *(Радіо „Свобода")*

Ф. Кастро не з'явився на першотравневій параді

ГАВАНА, Куба. — Кубинський керівник Фідель Кастро не з'явився на щорічній першотравневій параді, попри чутки, що саме 1 травня він вперше з'явиться на людях – відтоді, як дев'ять місяців тому йому зробили операцію на кишечнику. Нещодавно один з його найближчих союзників – венесуельський президент Уґо Чавес сказав, що кубинський керівник знову керує урядом. На параду в Гавані вийшли сотні тисяч людей. Десятки тисяч кубинців пройшли Площею Революції. Над нею височів подіюм, на якому стояли провідні представники кубинського уряду, багато з яких – у військових строях. Однак, Ф. Кастро так і не з'явився. Демонстрацію вітав його брат Рауль, який є і міністром оборони і виконувачем обов'язків президента. Він вирішив не виголошувати промову. Ф. Кастро натомість написав за власним підписом статтю до головної щоденної газети. Непоява Ф. Кастро на людях посилила припущення про його нинішню ролю у керівництві Куби. Чимало кубинців вважають, що їхній колись динамічний провідник перетворюється на старечого державного діяча, який уникає контакту зі зовнішнім світом. *(ББС)*

Перший портрет монаршої сім'ї з Камілою

ЛОНДОН. — Перший груповий портрет королівської родини Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірляндії, до якого включено нову дружину принца Чарлса, Камілу, незабаром буде виставлено для публічного огляду. Картина пера російського художника Сергія Павленка присвячена випускові принца Гарі з військової академії, і Олд-коледж в Сендгерсті слугує її тлом. На ній зображені всі члени монархії. Художник С. Павленко, який уже малював портрет королеви для поштової марки, сказав, що це замовлення було цікавим викликом. С. Павленко почав працювати над картиною, для якої принци Гарі та Вільям позували окремо, за кілька місяців до випуску Гарі. Після випуску він зібрав решту членів королівської родини, аби закріпити їхні пози, висоту та освітлення. Вирази обличчя художник малював під час позування наживо. Портрет буде виставлений у ґалереї Молл до 13 травня, де минулого тижня відбулася виставка українського художника Олекси Захарчука. *(ББС)*

Т. Блейр назвав свого наступника

ЛОНДОН. — Голова уряду Великобританії Тоні Блейр у вівторок, 1 травня, заявив, що настав час приходу до влади нових політичних діячів, і що міністер фінансів Ґордон Бравн стане „великим провідником" країни. Т. Блейр, який відзначив 1 травня 10-річчя приходу на посаду прем'єра, також оголосив дату свого відходу – наступного тижня. „Десять років – це тривалий термін для такої праці, і я думаю, буде правильно, якщо зараз прийде свіжа команда", – сказав він. На прохання оцінити діяльність Ґ. Бравна на посаді міністра, Т. Блейр дав йому 10 балів з 10. „І я завжди говорив про нього, що він буде великим прем'єр-міністром, і я в це вірю", – зазначив він. Раніше на питання про спадкоємця Т. Блейр давав лише ухильні відповіді. *(„Кореспондент")*

Пішов з життя М. Ростропович

МОСКВА. — Всесвітньовідомий віолончеліст Мстислав Ростропович помер 27 квітня в одній з московських лікарень у віці 80 років. М. Ростропович, який також був відомим громадським діячем, тривалий час потерпав від раку. Більшість свого життя М. Ростропович, який народився в Баку, жив у Парижі та США після того, як у висліді переслідувань з боку радянської влади 1974 року він був змушений виїхати з Радянського Союзу. У 1990-их роках М. Ростропович знову отримав російське громадянство. Він завжди наголошував на тому, що пишався тим, що він – росіянин. „Перш за все, я – росіянин. Я там народився, я отримав там прекрасну освіту у справді видатних професорів. Я завдячую Росії усім своїм музичним життям. Як росіянин, я завжди переживаю за свою країну. Попри те, що мене змусили залишити Росію у 1974 році, я люблю її безмежно і безмежно відданий їй", – говорив він. Учителями М. Ростроповича серед інших були Прокоф'єв і Шостакович. Цивільна Панахида за ним тривала 28 квітня в Московській консерваторії, а відспівування – у храмі Христа Спасителя 29 квітня. Поховали М. Ростроповича на Новодівичому кладовищі. *(ББС)*

ЕС та США продемонстрували єдність з багатьох питань

ВАШІНҐТОН. — У таїляндській столиці Банґкоку 30 квітня розпочалася міжнародна конференція, присвячена проблемам клімату. Експерти з усього світу впродовж тижня обговорюватимуть шляхи відвернення кліматичної катастрофи. Плянується, що 4 травня у рамках конференції буде представлено третю частину звіту ООН з проблем клімату. У цьому документі рекомендуватимуть розбудову відновлювальних видів енерґії. Експерти, що працювали над звітом, вважають, що екологічну катастрофу ще можна відвернути, якщо світова спільнота рішуче діятиме та впроваджуватиме правильні технології. США та Европейський союз хочуть діяти спільно у сфері захисту клімату на плянеті. Під час зустрічі ЕС-США канцлер головуючої нині в ЕС Німеччини Анджела Меркель 1 травня підкреслила, що, незважаючи на певні розходження, ці два найбільші економічні бльоки мають намір співпрацювати у боротьбі проти ґльобального потепління, а також спонукати до цього й інші країни. Обидві сторони підписали також рамкову угоду, яка має пожвавити торгівлю і полегшити економічний обмін, та заснували комісію, що має координувати співпрацю в цій галузі. У рамках зустрічі було підписано також угоду про лібералізацію повітряних перевезень. Канцлер Німеччини А. Меркель висловилася також за залучення Росії до вреґулювання конфлікту навколо розміщення елементів протиракетної оборони у Східній Европі. *(„Німецька хвиля")*

Список найбагатших людей Великобританії

ЛОНДОН. — У Великобританії нині живе 70 мільярдерів у фунтовому виразі. Найбагатшим з них є індійський підприємець Лакшмі Міттал, котрий, серед іншого, володіє сталеливарним заводом „Міттал-Кривий Ріг". Його статки оцінюються майже у 20 млрд. фунтів стерлінґів або 40 млрд. дол. Це дані щорічного списку найбагатших, що його укладає британський тижневик „Sunday Times". Другим за багатством після Л. Міттала є російський власник футбольного клюбу „Челсі" Роман Абрамович. У чільній десятці – лише троє людей, народжених у Великобританії. З них найбагатшим є герцоґ Вестмінстерський. Він – на третьому місці. *(„Німецька хвиля")*

КОЛОНКА КОМЕНТАТОРА

Парлямент став ґумовою печаткою...

Зенон Завада,
Київське прес-бюро

КИЇВ. – Верховна Рада п'ятого скликання, що була обрана відповідно до закритих партійних списків у березні 2006 року, найбільше відзначилася безпрецедентною кількістю мільйонерів – більше половини з 450 депутатів.

Як це не дивно, але перші парляментські вибори 1990 року, коли ще існував Радянський Союз, давали більше можливостей національним демократам, політичним ідеологам, громадянам-активістам і звичайному робочому люду для участи у виборах до парляменту.

З того часу політики стали набагато розумнішими та прагматичнішими, а парляментська коаліція, що з'явилася у серпні 2006 року, тактично утрималася від підписання проєкту угоди про коаліцію чи пляну дій і забезпечила їй юридичний карт-блянш, як про це висловився Юрій Сиротюк, експерт-оглядач парляменту.

„Є така українська приказка, що рибу краще ловити у каламутній воді", – сказав Ю. Сиротюк, редактор інформаційно-аналітичного парляментського веб-порталу „Депутат"

У результаті парлямент став ґумовою печаткою для Кабінету міністрів на чолі з прем'єр-міністром Віктором Януковичем, який міг проводити усі необхідні програми дій, маючи на заваді лише вето Президента.

Для тих українців, які підтримують цю коаліцію, її механічна здатність схвалювати ініціятиви Партії Реґіонів без дебатів і мінімальні поступки партнерам по коаліції є політичним прогресом у напрямку ефективности, порівняно з попередніми парляментами, що були спотворені політичною безвихіддю.

За словами критиків, ситуація, коли законодавство ухвалюється без будь-яких заперечень, перевірок або противаг, є небезпечною, тому що наділяє лідерів коаліції абсолютною владою.

„На мою думку, Верховну Раду було фактично трансформовано у відділ із легалізації дій уряду, – сказав Ю. Сиротюк. – Це дуже погано, тому що урядова система перестала бути врівноваженою".

Коли 7 липня 2006 року три фракції коаліції підписали пакт про формування антикризової коаліції, їхня угода містила приблизно 15 сторінок, на шести з яких було описано політичну програму розмитих, невизначених цілей, таких, як „стабільна і помірквана політика оподаткування" та „реформування норм суспільного життя і соціяльного забезпечення".

„Парляментській коаліції була притаманна певна ідеологія, і ця ідеологія повинна була втілюватися в її нормативних актах, – сказав Ю. Сиротюк. – На жаль, програми дій не існує. Натомість Янукович каже, що нам треба голосувати за це, і вони голосують".

Універсал національної єдности, що був спробою Президента Віктора Ющенка встановити більш точну та визначену програму для уряду, був підписаний усіма фракціями коаліції, але згодом був повністю проіґнорований цією ж коаліцією.

Порушуючи Конституцію, коаліція не створила програму дій. Ю. Сиротюк також зазначив, що без визначених, заявлених цілей і стандартів, за якими можна було б оцінювати ефективність парляментської коаліції, у її керівників розв'язані руки для проведення програм дій, що відрізняються від національних інтересів.

У випадку з Партією Реґіонів це означає розширення владних повноважень і доступ до її підприємницьких і промислових спонзорів.

„Вони використовують владу як механізм для лобіювання інтересів у бізнесі, – сказав Ю. Сиротюк. – Вони зайняли державні фінансові потоки, вони зайняли державні монополії, вони зайняли наглядові органи, вони зайняли Ощадбанк (державний комерційний банк)".

Звісно, що не лише Партія Реґіонів має інтереси в економіці.

Незважаючи на ідеали про відокремлення підприємництва від влади, проголошені провідниками Помаранчевої революції, Бльок Юлії Тимошенко (БЮТ) одержав мільйони для підтримки та фінансування від дуже багатих і впливових бізнесменів, які в обмін за це отримали місця в парляменті.

Бльок „Наша Україна"(НУ) і Соціялістична партія України (СПУ) також не обділені. Стосовно мільйонерів „Нашої України", то багато людей уважають, що саме вони спричинили занепад Помаранчевої коаліції, тому що передусім дбали про власні інтереси в бізнесі завдяки прозахідньому урядові.

Але не тільки мільйонери обрали парлямент для своїх ігор. Багато їхніх учених-політологів, політтехнологів, прес-секретарів також підійшли на цю ролю. Чутки про те, що навіть водії та коханки потрапили до партійного списку Партії Реґіонів важко підтвердити, але той факт, що він містить достатню кількість пенсіонерів і двадцатирічних неофітів є безперечним.

При детальному дослідженні списків депутатів Веховної Ради п'ятого скликання можна помітити, що до неї входять найвпливовіші підприємці України та їхні помічники.

Мільярдери

Два з семи відомих українських мільярдерів є членами парляменту – Ринат Ахметов (40 років) і Костянтин Жеваго (33 роки). Обидва рідко з'являються у Верховній Раді чи виголошують промови з трибуни.

Р. Ахметов, розмір капіталу якого оцінюють від 4 до 11,8 млрд. дол. США, відомий усім, як найбагатша людина України. Він заснував компанію „Систем Кепітал Менеджмент", а також величезний конгломерат інших компаній, що займаються як гірничою справою, виробництвом сталі, так і страхуванням та наданням фінансових послуг.

Р. Ахметов є головним спонзором і одним з ключових стратегів Партії Реґіонів.

З іншого боку, роля К. Жеваго у Бльоці Юлії Тимошенко не така впливова, оскільки він є лише одним з багатьох спонзорів. Цей депутат отримав своє багатство, розмір якого оцінюється від 1 до 1,9 млрд. дол. США, завдяки інвеступанню в гірничу справу, маши-

(Закінчення на стор. 18)

Конґрес США і Верховна Рада обговорили кризу в Україні

ВАШИНҐТОН. – 19 квітня члени Конґресового Українського Кокусу (КУК) провели відео-конференцію з депутатами Верховної Ради України, на якій обговорили сучасну політичну кризу в Україні. Американську сторону представляли члени Конґресу Марсі Каптур (Д-Огайо), Роско Бартлетт (Р-Мериленд) та Джим Ґерлах (Р-Пенсильванія), співголови КУК, а з українського боку – народні депутати Олег Білорус (БЮТ), В'ячеслав Лук'янов (Партія Реґіонів), Наталя Прокопович („Наша Україна") та Євген Корнійчук (БЮТ). Також у відео-конференції взяли участь дорадники членів Конґресу – президент Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) Михайло Савків та директор конґресових відносин Української Національної Інформаційної Служби (УНІС) Сергій Жихарев.

Після вступних слів члена Конґресу М. Каптур та депутата О. Білоруса, депутат Н. Прокопович, яка є головою Комітету євроатлантичної інтеґрації Верховної Ради України, поінформувала американських колег щодо останніх подій у протистоянні між парляментською більшістю під проводом прем'єра Віктора Януковича, опозиції під проводом Юлії Тимошенко та Президента Віктора Ющенка. Вона заявила, що 18 квітня бльоки "Наша Україна" та БЮТ провели позачергові конґреси, на яких були прийняті рішення про резиґнацію усіх депутатів, які представляють ці бльоки, а також анулювання виборчих списків цих бльоків, щоб забезпечити розпуск ВР п'ятого скликання згідно з Конституцією України. „Стаття 82 Конституції стверджує, що якщо ВР складається з менше ніж 300 членів, вона автоматично розпускається, – заявила вона, – тому ми прагнули забезпечити виконання цієї умови". Н. Прокопович також зауважила, що 19 квітня Парляментська Асамблея Ради Европи прийняла резолюцію на підтримку позачергових виборів як засобу вирішення конфлікту.

Представник більшости В. Лук'янов (Партія Реґіонів) відповів, що більшість не заперечує позачергових виборів, бо все одно, мовляв громадська підтримка Коаліції національної єдности перевищує 50 відс.

У відповідь депутат Є. Корнійчук сказав, що опозиція спеціяльно просила своїх прибічників не виходити на вулиці, щоб запобігти сутичкам з прибічниками більшости. Він також зауважив, що „джерелом цього конфлікту є нечітка мова Констутції, яка неясно визначає права Президента та прем'єра", і висловив певність, що Конституційний суд визнає леґітимність Указу Президента про розпуск парляменту, а також, що після виборів Конституцію буде змінено, щоб назавжди унеможливити протистояння між гілками влади в Україні.

Конґресмен Р. Бартлет висловив занепокоєння звинуваченнями на адресу Конституційного суду та запитав думку українських колег щодо того, чи приймуть сторони його рішення. О. Білорус, який був першим Послом України в США, заявив: „Обидві сторони зробили публічні заяви про те, що приймуть будь-яке рішення Конституційного суду. Тим не менше, завдяки рішенню депутатів опозиції скласти з себе повноваження, парлямент вже не є активним та вибори повинні будуть відбутися у будь-якому випадку." Він наголосив, що українські виборці зроблять свій вибір ще раз і самі вирішуватимуть, якій з політичних сил в Україні вони довіряють найбільше.

Економічні наслідки політичної нестабільности в Україні зацікавили Конґресмена Дж. Ґерлаха. Він запитав про реакцію інвесторів на ці події, на що Н. Прокопович відповіла, що на економічній конференції в Лондоні "інвестори вже висловили занепокоєння і були більш обережними щодо вкладення грошей в Україну. Економічна політика нового Уряду також була джерелом їх занепокоєння, як також і непропорційного розвитку відносин з Росією та Европою".

В. Лук'янов заперечив це, сказавши, що уряд В. Януковича має і програми для розвитку взаємин України з Росією та Европою, наприклад, програму розбудови транспортних коридорів. Н. Прокопович, на чергу, і також запевнила, що парлямент і далі продуктивно працює, оскільки його постанови мають більшу юридичну вагу, ніж Укази Президента – згідно з Конституцією України, і тому парлямент мав право зупинити дію Указу Президента до рішення Конституційного суду".

На завершення зустрічі О. Білорус подякував американським колегам за розмову. „Ви на власні очі побачили, як працює демократичний процес в Україні. Ми будемо раді продовжити цю розмову у Вашинґтоні наступного тижня", – сказав він. М. Каптур подякувала від імені Конґресу США за відверту й чесну розмову опонентів. „Ця розмова дозволила нам набагато краще зрозуміти вашу надзвичайну боротьбу і додала нам певности, що Україна вирішить цей конфлікт мирним шляхом", – сказала вона.

УНІС

ЦИТАТА ТИЖНЯ

„Наші опоненти постійно апелюють, що, мовляв, Президент неправильно підписав указ, бо є стаття 90, яка чітко описує три причини розпуску парляменту, якщо він не функціонує. Це правда. Але Президент у своєму указі опирається на зовсім іншу статтю, яка дає йому право реаґувати на злочинну діяльність ВРУ з узурпації влади, з фальсифікації народного волевиявлення. Це дуже просто пояснити. Партія реґіонів взяла 30 відс. на минулих парляментських виборах. Разом зі своїми дивними союзниками: комуністами і соціялістами, вони зформували більшість у 240 депутатів, а сьогодні йдеться про 300. То скажіть мені, ці 60 – це є фальсифікація народного волевиявлення? Є! Президент має на це право реаґувати? Має!"

Юрій Луценко,
20 квітня 2007 року
Радіо „Свобода"

В Україні – демократія, а в Росії –автократія

Останнім часом політики і засоби масової інформації Росії наввипередки вигадують насмішки, щоб переконати своїх громадян, що в Росії панує політична стабільність, яка спирається на єдність влади і народу, а в Україні, мовляв, недолуга влада привела народ до суцільних чвар і виявила світові неспроможність української незалежности. Насправді, така іронія безпідставна – усе, що діється в Україні, є виявом бурхливої демократизації суспільства, пробудженого Помаранчевою революцією. Політичних подій, що сталися у Києві впродовж місяця, Росії вистачило б на пів року.

Українці намагаються знайти власний шлях без зовнішнього втручання, без тиску з півночі. Це засвідчили події 2004 року, коли виборці виступили не тільки проти фальшувань, а й проти настирливого нав'язування народові проросійського кандидата у президенти.

Українці хочуть визначитися, які їм потрібні провідники і стратегії. Народ вже не має ілюзій, не дуже вірить солодким обіцянкам. За останні роки у виборців зформувалося усвідомлення, що політикою займаються особисто зацікавлені особи. Кожна з сторін, які зійшлися у протистоянні, має свої причини домагатися влади. Кожна з сторін закликає своїх прихильників на віча і майдани. І прихильники приходять, але бійки не влаштовують, навіть братаються, як було недавно перед Конституційним судом. А чому? Тому що їх веде на площі не клясова чи національна ворожнеча, а біль за майбутнє України, який в обох сторін – обопільний.

Громадянство України не віддало комусь на відкуп своє право впливати на політичне життя, брати участь у визначенні політичного курсу, у вирішенні ключових проблем суспільства. І це усвідомлюють українські політики, котрі давно відмовилися від потаємних угод, усе виносять „на люди", навіть якщо це й не додає їм популярности.

В Росії теж починаються заворушення незгідних з урядом, але такі протести за давнім звичаєм влада придушує силою, як це сталося у Санкт-Петербурзі. За давнім імперським звичаєм, влада і преса насаджують думку, що до незгоди закликають злочинні угруповання, підбурювані закордонними аґентами. Кремль приймає рішення без ради з народом, не цікавлячись, чи населення хоче тих чи інших змін. А населення за тими ж звичаями добровільно зрікається своїх політичних прав. Ніби ще є вибори, але байдуже, кого вибирати. В Україні увесь народ поділився на „помаранчевих" і „синіх", в Росії поділ інший – незгодні і влада. В Україні силові структури не втручаються у віча і пікети, в Росії силовики захищають провладних і розганяють незгідних. Це вже не демократія, це вже автократія. Так було і в СРСР. При цьому більшість росіян біля телевізорів байдуже спостерігає за бійками під бубніння державних телекоментаторів. Майдан для них – дивина.

Майбутні політологи, аналізуючи суспільно-політичні процеси в сусідніх країнах на початку XXI століття, зауважать дві крайності: в Україні – безперервні політичні баталії, в Московії – обмін заздалегідь заготовленими репліками в телепрограмах, відцензурованих політично благонадійними редакторами. Застій... Вийти на шлях нормального розвитку пострадянській державі можна тільки через низку подолань, зокрема й політичних криз. Росія, маючи такі протистояння до Володимира Путіна, вдавалася до стрілянини, виводила танки... Демократія вживає інших засобів.

ТРАВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Народження Військово-морської фльоти України в 1918 році

4 травня 1918 року Військово-морській фльоті України виповнився... тиждень: 29 квітня на щоглах бойових кораблів було піднесено синьо-жовті прапори незалежної України. Того ж дня одна ескадра з 19 бойових кораблів, наслухавшись аґітації більшовиків, під проводом контр-адмірала Михайла Сабліна вийшла з червоними прапорами до Новоросійська. Більшовики лякали моряків, що німці кораблі затоплять, а їх усіх полонять. Німецьке командування (1 травня німецькі війска зайняли Севастопіль) зажадало повернення ескадри до Севастополя і передання їх Україні. Москва ніби погодилася, але таємно наказала кораблі затопити. Половина кораблів повернулася в Україну, але десять були виведені в море і у ніч з 18 на 19 червня 1918 року затоплені. Пізніше Олександер Корнійчук у п'єсі „Загибель ескадри" зобразив цей злочин Москви проти України як радикальне рішення в ім'я більшовицької революції.

Після повернення кораблів з Новоросійська Україна мала 70 відс. колишньої фльоти імперії. На початку травня командувачем фльотою України був призначений віце-адмірал О. Покровський. 21 травня 1918 року Рада міністрів України прийняла постанову про перехід усіх кораблів до Збройних сил України. Того ж дня до Криму прибув представник Гетьманату контр-адмірал Михайло Остроградський, але його співпраця з німецьким командуванням не склалася, німці намагалися заволодіти фльотою, і 10 червня представництво Гетьманату очолив контр-адмірал В'ячеслав Ключковський, який домігся повторного піднесення на кораблях прапорів України. Уряд здійснив ряд радикальних кроків щодо зміцнення фльоти, поповнення її кадрами, фінансового забезпечення. Але на теренах України починалася громадянська війна, в ході якої до Одеси і Севастополя і увійшли війська Антанти. Частину кораблів було передано Білій армії Антона Денікіна. Усе ж Україна боролася за фльоту. 25 січня 1919 року Директорія прийняла закон про фльоту, яким було реґламентовано її існування. Кораблі дістали нові назви – „Гетьман Богдан Хмельницький", „Гетьман Петро Дорошенко", „Тарас Шевченко", „Пилип Орлик" та ін.

Поразка національно-визвольних змагань України призвела до втрати її фльоти на Чорному морі. У квітні 1919 року більшість кораблів була виведена за кордон, а уцілілі разом з усіма військово-морськими структурами перейшли до Росії.

Усе ж події 1918-1919 років залишили добрий слід в історії України і з них було зроблено позитивні висновки у 1991 році, коли знову постала проблема створення Військово-морської фльоти України на Чорному морі.

Л. Хм.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00 на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

СКУ звернувся до київського голови

Світовий Конґрес Українців 3 квітня звернувся до голови Київської міської державної адміністрації Леоніда Черновецького з питанням щодо Меморіяльного комплексу пам'яті жертв Голодомору в Україні. Як відомо, відзначення 75-ліття Голодомору 1932-33 років триватиме протягом 2007-2008 років, а відкриття Меморіяльного комплексу має стати головною подією якраз у рамках цього терміну, а не пізніше. Тож з огляду на виняткову важливість цієї події та актуальність зведення комплексу, необхідно вжити рішучих заходів для своєчасного виконання проєкту.

Крім того, СКУ звернув увагу на назву Меморіяльного комплексу. Історія нашого народу пам'ятає щонайменше три голоди (1921-23, 1932-33 та 1946-47 років), одначе тільки один із них – 1932-33 років – був Голодомором-геноцидом українського народу, внаслідок якого пляново було знищено мільйони українців. СКУ погоджується з думкою, що біля меморіялу буде вшановуватися пам'ять невинно загиблих внаслідок інших репресій совєтського режиму, одначе у назві комплексу, який споруджується до конкретної дати – 75-ліття Голодомору 1932-33 років, на нашу думку, однозначно повинно бути „жертвам Голодомору".

Аскольд Лозинський,
президент СКУ
Стефан Романів,
голова Міжнародного комітету СКУ з відзначення 75-их роковин Голодомору в Україні
Торонто, Канада

Про крикунів з Росії

Нещодавно можна було побачити у „Свободі" (*ч. 9*) фотографію посадника Москви Юрія Лужкова, який виголошував українофобні тиради в присутності (на тій же світлині) російського офіцера (прізвище не подано), який з „чесною всеросійською усмішкою" вже самою своєю появою додавав більшого авторитету демагогові Ю. Лужкову.

Пригадуються випадки з офіцерами американських збройних сил, які за пам'ятних часів в подібний спосіб демонстрували свою присутність, але такі „вискоки" у неврівноважену політику ні уряд, ні суспільство не схвалювали.

Так, наприклад, в 1950-их роках, під час війни в Кореї, головнокомандувач генерал Даґлас МекАртур видав заяви, що він бажає поширення театру дій на Північну Корею і Китай, за що його негайно усунув з його посади Президент Гарі Труман. В 1960-их роках генерал Едвін Вокер, головнокомандувач 24-ої стрілецької дивізії, яка в той час перебувала в Західній Німеччині, виголосив промову, в якій звинувачував цілу низку чільних політичних і суспільних діячів в комуністичній підривній діяльності. Генерал став тоді членом так званого Товариства Джона Бирча, яке повело посилену публічну кампанію проти людей, яким властне не було за що докоряти. Генерал Вокер швидко зник не тільки з трибуни промовця, але також з військових командних посад і публічного життя взагалі.

Марно було б чекати від російського уряду дисциплінарних заходів проти розперезаних військових україножерних офіцерів. Адже і сам Президент В. Путін, публічно зідхаючи за „блаженної пам'яті" Радянським Союзом, приїздив до Києва і аґітував всеголосно за Віктором Януковичем на посаду Президента України. Що вже й говорити про академіка Олександра Дуґіна, який, вочевидь, перевтілює горезвісного міністра Валуєва з його антиукраїнськими висловами.

Слід сподіватися, що такі і подібні „глаголанія", як, наприклад, патріярший опис української мови як „небоголюбної", призведуть до активізації світогляду пересічного українського громадянина і суспільства взагалі. Як колись про Хрущова можна було сказати, що він „не туди Микита", так і про Путіна, парафразуючи цю стару добру приповідку, це звучало б – „не туди Володько". Громадянам Москви треба поважно застановитися, кого зробити головою міста замість крикуна Ю. Лужкова.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Миш.

Я написав книжку про Гайді...

До Вас звертається український журналіст, багаторічний дописувач газети „Свобода" Анатолій Гороховський. За минулі роки я опублікував понад 20 нарисів, репортажів, інтерв'ю, присвячених астронавці Гайді Стефанишин-Пайпер і одночасно взявся за написання книжки про українку-героїню космосу. Нарешті моя багаторічна праця успішно закінчена. Але я не маю можливості оплатити друкарні видання твору. Я не можу відкладати цю справу на довгий час, адже мені 86 років і, відверто кажучи, хотілось би ще за життя побачити видану книжку. Вона буде безкоштовно віддана шкільним бібліотекам, культурним і громадським установам діяспори. Мені видається, що книжка „Крізь тернії – до зірок" націлена на виховання у молоді почуття патріотизму, поваги до рідної Батьківщини, до її звичаїв та мови. Щоб задумане могло статись, я вирішив звернутися до читачів „Свободи" за фінансовою допомогою. Фото спонзорів, які нададуть допомогу, будуть вміщені в книзі.

Чеки прошу надсилати на адресу: Anatoliy Gorokhovskiy, 1012 Susex Dr., Northbook IL 60062.

Телефон: (847) 715 - 1092, факс: (847) 715 - 4505. Електронна пошта: gorokhovskiy@yahoo.com.

Анатолій Гороховський,
Чикаґо

Боротьба за „Український дім" закінчилася появою „російського дому"

Будинок біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Сумах, за приміщення в якому бореться українська громада.

Обласна організація „Просвіти" в Сумах вирішила створити „Український дім", який став би осередком українського культурного життя. Але приміщення в центрі міста, біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, за які ми боролися 15 років, міська влада віддала під кав'ярню, а на другому поверсі – російськомовній газеті „Панорама"... Тобто, наша боротьба за „Український дім" закінчилася створенням „російського дому".

У цей критичний момент, уперше за всю історію існування „Просвіти" в Сумах, нас підтримали деякі представники влади – на той час виконуючий обов'язки голови Сумської обласної державної адміністрації В. Сапсай та його заступник О. Лаврик з „Нашої України", також депутат Верховної Ради України від БЮТ В. Полохало. Вони домоглися, щоб „Просвіту" не виселяли відразу за умови ремонту її приміщень. Чи домоглися вони того, щоб „Просвіту" залишили в спокої, покаже час.

Щоб зробити цей ремонт, люди здавали по одній гривні і більше, дехто знаходив час і виконував допоміжні роботи, знайшлися і професіонали. Серед керівників будівельних фірм вдалося знайти двох, котрі допомагали деякими матеріялами, а інколи і грошима. Тим же способом вдалося знайти двох автомобілістів, які надавали безкоштовні транспортні послуги (прізвища не називаю, бо це може бути небезпечним для їхнього підприємництва). Коли на засіданні депутатської комісії з приватизації я відповів на запитання, хто нам обіцяє допомогти з ремонтом, виявилося, що одному з керівників пригрозили не дати землі під будівництво у місті, якщо він нас підтримуватиме... Звичайно, цього помічника ми втратили. Нам буде дуже важко, але ми стоятимемо до переможного кінця.

Олексій Шевченко,
голова „Просвіти",
Суми

На Україну повернусь. ..

Повертаюсь. Хочу поміняти красу Фльориди на звичайний похмурий день, але вдома.

Яка дивна моя доля! Народилася в Росії, виросла в Україні, а зараз живу в Америці. Але... „українкою я народилася!" Народилася я у маленькому шахтарському селищі в Сибіру (Кемеровська область). Там, серед снігів, на берегах величавої ріки Том, проминуло шість років мого дитинства.

Жили ми у бараці. Це був довгий одноповерховий будинок з дерева, де жили виселені на Сибір. Збирався тут народ різних національностей. Де вони тепер, бідні скитальці, яких радянська влада вирвала з рідних домівок і кинула у життєве бездоріжжя? Чому держава, яка на цілий світ кричала про гуманність і права людини, одночасно тисячами гноїла людей по бараках, тюрмах, на лісоповалах, в шахтах?

...Тепло згадую Різдвяні свята в Сибіру. За вікном – лютий мороз, сніги, а в барачній кімнатці світиться ялинка, наша сім'я вечеряє. В двері стукають, і в кімнату вваплюються веселі жінки і чоловіки. Українці колядують! Тато непогано грав на гармошці, то часто сидів з нею на лавці під бараком. Сходилися люди і співали. Пісні були задушевні – про українські степи і сади, про козака, що пішов на війну і не вернувся, про зрадливу дівчину. Москалі закривали вікна: „О, бандеровцы поют!".

Одного разу, бавлячись з дітворою, я мала прикру пригоду. На день народження тато купив мені ляльку, з порцеляновим личком і з волоссям. Я носилася з нею, як з живою. А тут чорноока дівчинка намагається видерти в мене мою дорогоцінність. Притиснувши ляльку до грудей, я кинулася втікати. На куті бараку набагато старший від мене хлопець штовхнув мене на землю і видер ляльку. Різкий біль у лівій долоні – уламок скла стирчав з моєї руки. Піді мною було повно скла – сусіди-татари посварилися і повибивали вікна. Діти добігли до мене і били руками, ногами. Хтось з вікна побачив, що діялося. Прибігла моя бабця, на руках принесла мене додому. На крик позбігалися сусіди.

Коли мама зняла з мене одяг, то всі, хто був у кімнаті, затихли. Все моє тіло було в крові, порізане склом. Мама загорнула мене в простирало, яке відразу стало червоним. Поки старші радилися, що зі мною робити, а я, закусивши губи, витягнула скло.

На другий день зранку татко йшов до праці. Під нашими дверима з розбитою головою лежала моя ляля. Сині очі дивилися на мене з докором...

Галина Макогон,
Сейнт-Пітерсбурґ, Фла.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Настає час літніх таборів

Настає літо, і саме час подумати, куди висилати дітей на літні табори. На Союзівці керівники літніх денних таборів „Наша спадщина" (колишні табори Чемного), під вмілим керівництвом Богданни Пужик, пильно працюють над розваговою та цікавою програмою для дітей у віках від чотирох до 10 років.

Мета таборових занять: ознайомити дітей українського походження з їхньою українською спадщиною в піснях, танцях, робітках, іграх, казках та оповідях, двома мовами.

Всі улюблені виховники з минулого літа ласкаво погодилися повернутися, щоб продовжувати цікаві заняття. Відома співачка дитячих пісень Оля Фриз зачарує діточок широким репертуаром традиційних таборових та дещо новіших пісень. Майструванням та добірними робітками, як прикрашанням скриньок, виготовленням прикрас до гуцульського строю займуться Дуся Ганушевська і Наталка Юнас. Довголітній інструктор українських народних танців Андрій Оприско заохотить молодших початківців, а у старших розвине їхні танцювальні таланти. Богданна Пужик в іграх розвине запас українських слів та українську мову. Ігри – не тільки розвага, а й розвиток взаємин. До числа талановитих виховників цього літа доходить Христина Мандич-Сенторе, яка познайомить дітей з новими казками та оповідями, а також повторить улюблені українські казки. Цього року запланована додаткова програма для дітей віком 8–10 років, якою буде займатися Світлана Курас. В додатку до танців, співу та робіток, таборовики будуть ходити на прогулянки, де матимуть нагоду вивчити українські назви тварин і рослин. В мистецьких заняттях заплановано розмальовувати кераміку, виробляти і прикрашати гуцульський киптар.

В чудових горах, на чарівній оселі Союзівки, де діятиме табір „Наша спадщина", в приватному і теплому оточенні дбалих і талановитих виховників, діти ознайомляться з українською культурою.

Чекаємо й радо вітаємо дітей у таборі!

В. М.

Користуйтеся веб-сайтами „СВОБОДИ"
www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА"
www.ukrweekly.com
УНСоюзу
www.ukrainiannationalassociattion.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

З пошаною до Шевченкового слова

СИРАКЮЗ, Н. Й. – Українська капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка продовжує жити, зберігати та збагачувати скарбницю української культури – влаштовує вишкільні табори для любителів бандури, поповнюється щораз новими мистецькими силами, влаштовує концерти в різних містах США і Канади. Капеля бандуристів під керівництвом Олега Махлая відвідала Сиракюзи 31 березня і у повному складі підійшла до пам'ятника Т. Шевченкові, біля якого бандуристи зворушливо заспівали „Реве та стогне Дніпр широкий". Гарний концерт відбувся у „Фавлер гайскул". На нього прибули шанувальники української пісні та бандури з Бінґемтону, Рочестеру, Ютики та Обурну. Діти у вишиванках обдарували О. Махлая трояндами, а д-р Юрій О. Темницький від імені громади привітав гостей, подякував за рідну пісню, за миле Шевченкове слово. В Капелі співає й троє громадян з Сиракюз – Михайло Артимович, Орест Грицик і Василь Троянович.

Шевченкове слово і пісня звучали в Сиракюзах і наступного дня, 1 квітня. Школа українознавства ім. Лесі Українки вшанувала пам'ять Т. Шевченка концертом у залі церкви св. Івана Хрестителя. На закінчення програми, яку склали вірші та пісні у виконанні дітей, була доповідь директора Лариси Фенцор і мистецька декламація Петра Марцинева поеми незнаного автора „Не так воно було", учні та старші віком громадяни поклали вінок до пам'ятника Т. Шевченкові.

Микола Дупляк

Петро Марцинів деклямує поему „Не так воно було" на тлі шкільного хору.
Фото: Микола Дупляк

„Самопоміч" виділила 1,291,645 дол. на громадські справи

Будинок кредитової спілки „Самопоміч" у Чикаґо.

ЧИКАҐО. – Річний звіт за 2006 рік, який нещодавно опублікувала Українсько-американська федеральна кредитова спілка „Самопоміч", подає звіт президента дирекції Спілки Михайла Коса, який пише, що, на відміну від банків, метою яких є забезпечення їхніх акціонерів, прибутки кредитівки повертаються до її членів, йдуть на підтримку українських організацій. У 2006 році 1,291,645 дол. було видано на громадські справи – на 32 відс. більше, ніж у 2005 році. Це колосальна сума, треба радіти і гордитись нею!

Спілка „Самопоміч" базується на українському членстві – це її особливість. Вона об'єднує 23,138 осіб. Президент спілки „Самопоміч" Богдан Ватраль у своєму звіті звернув увагу на осяги і здобутки спілки в 2006 році, і на ті користі, які одержували індивідуальні члени. Він зокрема підкреслив, що в 2006 році спілка виплатила понад 10 млн. дол. своїм членам у формі дивідендів на ощадні рахунки, що на 41 відс. більше в порівнянні з 2005 роком. У річному звіті спілки віддзеркалена її фінансово-господарська діяльність і, заразом, її пов'язаність з українською спільнотою. Це картина сумлінної співпраці, здорових громадських взаємин. Саме в такій атмосфері відбувався економічно-фінансовий проґрес єдиної української фінансової установи в Чикаґо.

Лука Костелина

Створено комітет до 65-ліття УПА

ЧИКАҐО. – За ініціятивою відділів Товариства та Об'єднання колишніх вояків УПА, на спільному засіданні 22 квітня створено комітет з відзначення 65-ліття УПА.

До комітету увійшли Мирон М. Лущак, Надія Ґоляш, Лука Костелина, Володимир Тюн, Ірена Камінська, Володимир Сорочак, Лев Боднар, Роман Ґоляш, Наталія Ярова, Тарас Василик, Михайло Баранський, Мирон Добровольський, Анна Лукач, Леоніда Митничук, Володимир Читербок, Галина Бориславська. У ньому візьмуть участь також представники СУМ, Пласту та ОДУМ-у. Обговорено проєкт програми святкувань, які відбудуться 7 жовтня 2007 року.

Лев Боднар

Обрана нова управа Українського історичного товариства

В березні листовним шляхом номінацій комісія провела вибір нової управи Українського історичного товариства. Нову управу вибрано в такому складі: президент – д-р Любомир Винар, головний редактор журналу „Український історик", дійсний член НТШ і УВАН; заступник президента і представник Президії в Европі – д-р Аркадій Жуковський, дійсний член НТШ і УВАН у США; заступник президента, науковий секретар і представник президії в Україні – д-р Алла Атаманенко, директор Інституту дослідження діяспори в Національному університеті „Острозька академія"; екзекутивний секретар президії і референт міжнародних зв'язків – д-р Олександер Сидоренко, дійсний член УВАН і НТШ, заступник редактора журналу „Український історик"; генеральний секретар-скарбник – д-р Олександер Домбровський, дійсний член НТШ і УВАН у США; заступник генерального секретаря-скарбника – Анна Кузьмич-Винар. Вільними членами управи стали історики д-р Богдан Клід (Канада), д-р Стефан Козак (Польща), д-р Юрій Макар (Україна), д-р Ярема Раковський (США), д-р Андрій Сороковський (США). Членами Контрольної комісії стали д-р Мирон Мельник, д-р Осип Мартинюк і проф. Юрій Олійник. Загальні збори на внесок Контрольної комісії відзначили заслуги проф. Л. Винара в розбудові української історичної науки, зокрема редагування історичного журналу та організування міжнародних конґресів в Україні.

Д-р Олександер Сидоренко

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Травень 2007 р., ч. 81

Співпраця Григорія Китастого й Івана Багряного

Минулого року ми відзначили соту річницю з дня народження Івана Багряного, а цього року відзначаємо соту річницю композитора й бандуриста Григорія Китастого. І. Багряний зустрівся з Г. Китастим в 1944 році, в невеликому гірському місті Турка, яке лежить на залізничній лінії Львів–Ужгород, вище Самбора, на заході України. В той час там виступала Капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка з Києва, якою керував Г. Китастий. Народні пісні та думи переважно в репертуарі капелі. В той час в лісах Карпат часто відбувалися бої відділів Української Повстанської Армії (УПА) з німцями та комуністичними партизанами Сидора Ковпака. Багато української молоді, щоб не потрапити на працю в Німеччину, йшло в ліс до УПА. І. Багряний висловив бажання, що було б добре, коли б Капеля включила в свій репертуар кілька бадьорих, патріотичних пісень. Першою спільною піснею І. Багряного й Г. Китастого став „Марш „Україна" („Чорними хмарами вкрита руїна"). Від того часу співпраця цих двох мистців у творенні нових пісень та маршів, які стали популярними в українській діаспорі, не припинялася аж до смерти І. Багряного 1963 року.

До слів І. Багряного Г. Китастий написав музику до таких маршів та пісень: „Марш „Україна", „Марш поляглих", „Вставай, народе!", „Пісня про Тютюнника", „Вперед, соколи", „Гимн ОДУМ-у" („Вперед, сини народу") та марш ОДУМ-у „Ми об'їхали землю навколо". Цей марш ОДУМ-у деколи називають „Маршем української молоді". Під цією назвою він був записаний на платівці Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка, яка увесь час перебувала в Дітройті, США.

Вірші І. Багряного довші від текстів пісень, записаних Капелею бандуристів, і виконуються на різних імпрезах мистецькими одиницями. Вірш „Вставай, народе!" І. Багряний написав 1946 року в Німеччині й вислав Г. Китастому. Як відповідь на лист з віршем Г. Китастий писав: „Ну, вже маю повний текст. Мета, яку ти маєш, мені імпонує. Тому з поданих тобою більше варіянтів вважаю лишити такі строфи: 1 (першу) „Вставай, народе", 2 – „З глибоких шахт", „Від Бухари", 4 – „Сурми, сурмлять"... і в закінченні знову „Вставай, народе!". Таким порядком твір в цілому набирає логічного й вичерпуючого характеру. Щодо назви, я б хотів додати „Марш українського трудового народу". Цим самим надати національний характер, бо інакше можуть сприйняти як інтернаціональний. З музичного боку, марш майже на викінченні. Звучить сильно й переконливо. Дуже хотів би, не кажу на свята (мова про Різдво 7 січня 1947 року – О. К.), бо може будеш зайнятий, але після свят, найближчими днями, щоб приїхав взагалі до нас і послухав свою думку в музиці. Думаю, лаяти мене не будеш".

Тижнева радіопрограма „Українська вечірня трибуна", яка надається роками кожного четверга в Чикаґо (її провадять Олена Гірна та Лев Боднар) кожного разу закінчується піснею Г. Китастого до слів І. Багряного „Вставай, народе!".

І. Багряний

Марш „Україна"

Чорними хмарами вкрита руїна.
Вітер на згарищах грізно гуде.
Як дика пустеля, лежить Україна.–
Тужить дівчина і месника жде.
Приспів:
Раз! Два! – до бою!
Не шкодуй собою!
Меч піднеси і навідліт бий!
Бий до останньої краплі й набою.
Бий! За Вітчизну поляж головою.
За Україну вперед! Бий!
Грізно реве невблаганна стихія. –
Нас вже до ями на смерть привели.
Тільки ж не знали напасники злії,
Як, умираючи, б'ються орли.
Приспів:
Немає нам, брате, другої дороги, –
Зійшлись біля ями шляхи і стежки.
Пробоєм же, брате! До перемоги!
Порукою буде нам твердість руки.
Приспів:
За немовлята, за глум, за руїни,
За матерів, за румовища хат
Вставай, Україно, могутня й єдина,
Від тихого Дону до синіх Карпат!
Приспів:
Слава незламним, хоробрим і гордим,
В кому кипить невпокорена кров!
Нас убивали ґвалтівників орди, –
Ми піднялись! І піднімемось знов.
Приспів:
З нами пройшли
через тюрми й тортури,
Як приклад великий,
як жертви за нас,
Великі звитяжці Мазепа й Петлюра,
Петро Дорошенко, Богдан і Тарас.
Приспів:
Онуки звитяжців, діти героїв –
Ми вірні наказам великих предтеч,
Нас не зламали в нерівнім двобої
Ні тюрми, ні диби, ні зрада, ні меч.
Приспів:
Грім прогримить...
Вкриють трави руїни...
Розквітне калина – де я і мій брат...
Та то ж не калина – моя Україна
Від тихого Дону до синіх Карпат.
Приспів:

І. Багряний

Оскома від лицарів,
оскома від фраз,
Оскома від буйного патріотизму.
І хочеться нагло крикнуть не раз,
втрачаючи в громі безглуздих фраз
Заткану димом Вітчизну:
„Стійте обманщики,
мавпи й папуги!
Тамтарарамщики і калатали!
Щоб вам заціпило від тої осуги
Мов'б ви нарешті
брехать перестали?!
Серцем подлі і розумом ниці,
Братоубійники і словоблуди!
Боже!
Боже, який же вогонь загориться
Від того Каїна і Іуди?!

Не підлягає забуттю!

Новий видавничий проєкт журналу „Бористен" в Дніпропетровську присвячений 75-ій річниці Голодомору-геноциду українців в 1932–33 роках. Ця трагедія – національна Голгота, котра завжди буде мірилом нашої здатності називатися нацією, цивілізованою спільнотою, зрештою, бути людьми. Художньо-публіцистичний збірник буде складатися з декількох розділів. Один з яких включатиме свідчення закордонних українців, їхні художні чи документальні дописи, документи та інші матеріяли.

Закликаємо Вас стати авторами нашої книги-реквієму „Не підлягає забуттю". Кожен з нас має моральний обов'язок ніколи не забути тих, хто пішов з життя в страшних голодних конвульсіях. Ми також оголошуємо збірку на видання. Імена усіх жертводавців будуть згадані вдячним словом в художньо-публіцистичному збірнику „Не підлягає забуттю", вони отримають меценатський примірник книги. Ваші добровільні датки з відповідною позначкою ласкаво просимо надсилати до Фундації Багряного: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005 USA. Отож, закликаємо Вас внести свою посильну пожертву у розбудову цього видання, ласкаво просимо передати ці інформації не байдужим українцям в діяспорі. Чим більше пожертв ми зберемо, тим більшим буде наклад цієї книги.

Художні чи документальні дописи, документи та інші матеріяли, що стосуються Голоду, можна висилати до наших представників у США Іларіона Хейлика чи Віктора Бабанського на адреси: Mr. I. Chejlyk, 45 Mountain Ave., Warren, NJ 07059 та Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge Lane, Watchung, NJ 07069.

Від щирої душі

У школі інтернаті імені О. Деревської в Ромнах, на Сумщині, Міжнародний день захисту дітей пройшов по-особливому. 115 вихованців взяли участь у виставці-конкурсі „Я малюю світ". В актовому залі відбулися святкові урочистості „Ми діти України", де пролунало багато теплих слів про сім'ю, дитину. Співали пісні, декламували вірші, грали в цікаві ігри. Третім, завершальним етапом свята стала екскурсія до Києва. Наш земляк, письменник Олександер Шугай – представник Фундації ім. Івана Багряного в Києві, подарував мінібібліотечку (понад 200 книг) видань Фундації та ін. Частина з них передана до школи ч. 3. в якій навчався О. Шугай та до Краєзнавчого музею в Ромнах.

Хочеться щиро подякувати всім людям, які мають велику та щиру душу, відгукуються на поклик серця й сіють зерна добра і милосердя. Я впевнена, що щасливі хвилини, проведені в столиці України, залишаться у дитячій пам'яті на довгі роки.

Тетяна Лісненко,
заступник директора
з виховної роботи

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: 5,000 дол. – **Євгенія Пастернак** на видання в Дніпропетровську книги „Не підлягає забуттю!"; 3,000 дол. – **Леонід Мостович** (з них 2,000 дол. на видання книги в Україні про відомих волиняків в західній діяспорі, яку приготував Сергій Козак – колишній редактор газети „Українські вісті"; 1,000 дол. – **Володимир Могучий** для журнраху УПЦ Київського Патріярхату „Наша Церква"; 200 дол. – **Богдан Неганів** – на книгу „Не підлягає забуттю!"; по 100 дол. – **Іван Головацький** з Австралії та на книгу „Не підлягає забуттю" **Олена й Іван Свириденки** та **Ф. Ткаченко;** по 50 дол. – **Люба й Анатолій Коломийці** та на книгу „Забуттю не підлягає" **Надія Цьолко та Маріон Цьолко.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла й далі допомагати сиротам, науковим установам, школам, газетам та журналам та видавати книги відомих осіб на теми, що були заборонені в Україні за роки комуністичної влади.

В Фундації можна придбати книги видані чи фінансовані Фундацією: „Збірник на пошану Григорія Китастого", який упорядкував і зредаґував Яків Гурський – 15 дол. В соту річницю І. Багряного видано в Києві два томи приготовлені О. Шугаєм – І. Багряного „Буйний вітер" – 25 дол. та „Людина біжить над прірвою", „Огненне коло", „Розгром", „Чого я не хочу вертатися до СССР", „Україна біля Тихого океану" – 25 дол., „Тигролови" українською чи еспанською мовою (переклад проф. Михайла Василика в Арґентині) – 15 дол., „Листування Багряного" в двох томах – 50 дол., „Публіцистика Багряного" – статті, що були написані в роках 1946–1963 й перевидані другим накладом у видавництві „Смолоскип" – 25 дол., „Вірю!" – хрестоматія творів І. Багряного – 20 дол., „Золотий бумеранґ" (поеми, романи, сатиру, пісні, дитячі твори, „Скелька", „Антон Біда – герой труда" та ін.) – 25 дол., „Січеславці про Багряного" – 15 дол., „Життєва мудрість в творах Багряного" (енциклопедичний словник) Валерія Кунова – 12 дол., „Бібліографічний довідник творчости Багряного" – 10 дол., „Москва сльозам не вірить" – Василя Гришка – 15 дол., „Страта голодом" Семена Старова (псевдо Мирон Долот), Леоніда Бойка – „З когорти одержимих" та „Подвижник духу" про Бориса Антоненка-Давидовича – 20 дол. кожна, „Збірник матеріялів та документів УРДП–УДРП" – 30 дол. Бажаючі придбати ці книги можуть прислати чек на адресу Фундації. Ціни – в долярах США.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL
60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

„Folk!" – прем'єра художнього фільму про українські танці

НЮ-ЙОРК. – 31 березня відбулася урочиста прем'єра фільму „Фолк!", створеного компанією „KinoRox Productions".

Цей фільм розповідає про те, що для діяспори дуже близьке й рідне – про український танець. І як танець своєю мовою руху, тіла і душі, так і фільм цей зачіпає струни серця кожного, хто його переглянув. Публіка високо оцінила цей твір режисера-продюсера Роксоляни Топорович, режисера-кінематографа Джеремі Макартера та монтажера Ерика Голда. Через сценарій фільму золотою ниткою проходить історія і діяльність танцювального ансамблю „Сизокрилі" – титанічна праця та посвята покійної приміи-балерини та майстра українського танцю Роми Прийми-Богачевської. Суть фільму – переживання гурту, який взявся підготувати концерт в Лінкольн-центрі в 2004 р., незадовго після смерти Р. Прийми-Богачевської.

Р. Богачевська підтримувала проєкт молодої режисерки-танцюристки Роксоляни Топорович. У фільмі є документальні кадри з життя та діяльности незабутньої Р. Богачевської. Оригінальний плян фільму – це історія українського танцю в Америці і Канаді. Чотири роки праці та понад 250 годин фільмування народили твір, що зворушує до глибини душі. Фільм автобіографічний і водночас суспільний та науковий. В ньому ми бачимо інтерв'ю з дослідниками танцю проф. д-ром Андрієм Нагачевським з Університету Альберти в Канаді, художніми керівниками ансамблю ім. Павла Вірського з Києва та фолкльорних ансамблів з Гуцульщини, з керівниками танцювальних ансамблів в Америці, а також з танцюристами ансамблю „Сизокрилі." Музичний супровід композитора Круно Спішитс додає фільмові автентичности фолклкьорного пост-модернізму. Фільм високопрофесійний і, за словами режисерки, „не політичний, а збуджуючий та об'єднує людей через їхню любов до української культури".

Зліва: Джеремі Макартер, Роксоляна Топорович, Ерик Голд.

На презентації фільму були присутні режисери, представники засобів масової інформації, діячі з українських організацій та члени українських танцювальних груп, які приїхали з усіх куточків США та Канади. Фільм зможе успішно конкурувати на різних міжнародних фестивалях. Режисери дякують українським кредитовим кооперативам „Самопоміч" в Нью-Йорку, Українській кредитівці у Філядельфії, Українській Освітній Фундації, Українській Групі Бруклину та всім, хто фінансово допомагав створити цей фільм. Режисери також вдячні Українському Музеєві-архівові в Клівленді, Українсько-Канадському Дослідно-документаційному центрові та спадкоємцям Василя Авраменка в Канаді за доступ до інформації та історичних документальних кадрів.

Є плян перекласти фільм „Фолк!" на українську мову і висвітлити його в Україні. Трейлер фільму можна побачити на вебсайті „KinoRox Productions": http://www.kinorox.com.

Д-р Адріяна Гельбіґ

Найвищі нагороди...

(Закінчення зі стор. 1)

надає Канада взаєминам з Україною. Канадці українського походження відігравали і відіграють важливу ролю у розвиткові Канади. Кількість гостей на бенкеті вразила навіть звичних до отавської політичної сцени діячів: навряд чи за всю історію української громади в Канаді відбувалось таке представницьке зібрання політичних діячів і журналістів. Член Ради директорів КУК Богдан Онищук розповів на врученні, як під час його перебування в Києві, у 1989 році, Б. Малруні зробив важливий жест моральної підтримки українського національного визвольного руху, зустрівшись з учасниками віча за незалежність біля пам'ятника Тарасові Шевченкові.

У промові при врученні нагород Б. Малруні згадав про значний внесок канадців українського походження у розбудову Канади і про увагу, що надавалась його урядом підтримці демократії і національного самовизначення народів Східньої Европи і Радянського Союзу.

Зібрані під час бенкету кошти підуть на підтримку проєкту „Дитяча лікарня майбутнього" в Києві. Опікується проєктом Міжнародний благодійний фонд „Україна-3000".

Остап Скрипник,
екзекутивний директор КУК

Заколот росіян...

(Закінчення зі стор. 3)

виступили також в інших містах Естонії. За три дні безладь у Естонії було затримано 800 осіб, постраждали від насильства 153 особи, з яких 29 – поліцейські.

Безладдя в Естонії викликали негайний відгук в Росії. Державна дума закликала впровадити проти Естонії економічні санкції, перший віце-прем'єр Росії Сергій Іванов звернувся з закликом не купувати естонських товарів, посадник Москви Юрій Лужков заявив про підтримку рішення столичних підприємців припинити будь-яку співпрацю з Естонією, головний санітарний лікар Росії Генадій Онищенко оголосив про посилення контролі за естонською продукцією, в ряді міст на крамницях з'явилися написи „Ми не торгуємо естонськими товарами", у великих містах почалося пікетування і облога дипломатичних установ Естонії.

Нагодою підтримати заколот росіян скористалися і проросійські угруповання в Україні. Прогресивні соціялісти на чолі з Наталею Вітренко оголосили про намір пікетування Посольства Естонії в Україні з закликали виключити Естонію з Европейського союзу (ЕС). Посадник Харкова Михайло Добкін запропонував перенести до Харкова пам'ятник воякам. Але Міністерство закордонних справ України визнало перенесення пам'ятника у Таллінi внутрішньою справою Естонії. Верховний комісар ЕС з зовнішньої політики і безпеки Гав'єр Солана сказав, що ЕС потримує Естонію, але закликав уникати насильства. Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун висловив жаль з приводу заколоту і закликав до примирення. Держдепартамент США у заяві з цього питання назвав невиправданим зниження рівня дипломатичних взаємин між Росією та Естонією.

Заколот росіян в Естонії, безсумнівно, був підготовлений шовіністичними колами Росії і підтриманий її урядовцями, котрі побачили нагоду на прикладі невеликої країни продемонструвати свою зверхність і непорушність ідеологічних догм недавнього минулого. При цьому варто нагадати, що у самій Росії поховання вояків, полеглих в боях Другої світової війни, перебувають переважно в занедбаному стані, а багато їх ще й досі в російських лісах і багнах чекають на поховання.

Українська Євангельська церква

закликає:

Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії.

41. Книга Ісуса Навина, 6-7: здобуття Єрихону

Мешканці міста Єрихону зачинилися в його стінах і юдеї почали облогу. Впродовж шести днів сім священиків сурмили у баранячі роги, йдучи довкола міста. Усі вояки йшли за ними. На сьомий день, ледве зійшла зоря, засурмили і закричали усі, після чого стіни впали і юдеї увійшли до міста. Усе живе вони знищили вістрям меча. Тільки Рахав, яка прийняла Єдиного Бога, залишилася живою. Проте у здобутому місті сталася неприємність: Ахан узяв щось із заклятого ворожого майна. Тим часом військо пішло не нечисленне плем’я Ай, але програло битву на кару за вчинок Ахана. Ісус допитав Ахана, який визнав, що узяв собі плаща, один зливок злота і 200 шекелів срібла. І народ вбив камінням Ахана й усю сім’ю його. Після цього юдеї перемогли плем’я Ай і перебили його до останньої особи, а царя їхнього повісили.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди –о 7-ій години вечора.

Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 0
7083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

Пласт відзначає своє 95-річчя

Д-р Олександер Тисовський („Дрот“), основоположник Пласту (1927 рік).

Митрополит Андрей Шептицький і його брат Клементій з пластунами („Сокіл“, 1930-ті роки).

Іменування Віктора Ющенка Почесним пластуном (2000 рік).

Розвинулася пластова праця

12 квітня 1912 року уважається офіційним днем народження Пласту. Від самого початку пластуни включалися в акції здобуття незалежної української держави – вступали в ряди УСС, УГА і брали участь у Листопадовому зриві 1918 року у Львові, у визвольних змаганнях за українську державу, згодом у рядах ОУН, Карпатських січовиків, Дивізії „Галичина“, УПА.

Після війни Пласт розвивався переважно в Галичині, але поширився і на Закарпаття, Волинь та Пряшівщину. До Пласту вступило багато молоді з різних верств суспільства – селянських, робітничих і професійних родин.

У перших роках в Пласті були лише юнаки і юначки й старші, а в 1920-их роках Пласт охопив теж інші вікові групи. У своїй книжці „Український Пластовий Улад“ Северин Левицький подає, що в Україні в 1925 році було 37 юнацьких куренів і понад 2,000 пластунів і пластунок а в 1930 році – 93 курені і 6,000 пластунів і пластунок.

Очевидно, Пласту не було в Радянській Україні, де останні скавтські групи ліквідовано в 1922 році, а вихованням молоді могла займатися тільки Комуністична партія під видом піонерії і комсомолу.

Оскільки Пласт виховував повноцінних, свідомих українців з провідницькими якостями, польська влада заборонила Пласт – на Волині в 1928 році, в Галичині – в 1930 році. Але Пласт не припинив своєї діяльности і далі працював таємно під виглядом організації Комісії Виховних Осель і Мандрівок Молоді під опікою Товариства „Рідна Школа“. Працею керував таємний провід, а пластових провідників, яких повикривали, польська влада гостро карала ув'язненням.

Пластові групи діяли також по різних містах Европи. В Празі пластуни створили Союз Українських Пластунів-еміґрантів (СУПЕ), але він перестав діяти з вибухом війни в 1939 році.

Після війни велике число українців опинилося поза межами України, в таборах переселенців у Німеччині й Австрії. Там Пласт відновив свою діяльність; провід його був в Мюнхені. Коли почалися масові виїзди з Европи, провід Пласту доручив індивідуальним пластунам гуртувати пластунів і організувати пластові групи у їхніх країнах поселення. Між 1946 і 1950 роками з'явилися групи пластунів у Тунісі, Франції, Бразилії, Австралії, Арґентині і Великобританії, а найбільше осередків постало в США й Канаді. Невелике число пластунів залишилося в Німеччині і в Австрії.

На початку 1950-их років у шістьох країнах (Австралії, Арґентині, Великобританії, США, Канаді і Німеччині) були створені крайові проводи. Щоб втримати єдність Пласту, в 1954 році всі крайові організації створили міжнародну Конференцію Українських Пластових Організацій (КУПО).

Розвинулася пластова праця по нових країнах поселення – щотижневі сходини, літні і зимові табори, видання, вишколи виховників і міжкрайові вишкільні табори. В деяких місцевостях пластуни купували власні доми і оселі. В 1990 році світове членство нараховувало майже 5,000 пластунів.

Наприкінці 1980-их років в Україні постали організації, які сприяли національному відродженню. У західніх областях України, де колись діяв Пласт, збереглася пам'ять про його традиції. Завдяки праці одиниць і підтримки деяких нових організацій, виникли пластові групи в різних місцевостях. Уже в 1990 році були пластові групи в Луцьку, Києві й Донецьку, але найширше Пласт розвинувся у Львові, де міська рада затвердила статут пластового товариства 22 лютого 1990 року, а в квітні 1991 року затверджено крайовий статут і назву: Пласт-Українська Скавтська Організація. У жовтні 1991 року Пласт України прийнято до КУПО. У той же час почалися контакти Пласту України з світовим скавтінґом, щоб увійти в міжнародний скавстський рух. В 1990 році також організувалися пластові групи у Польщі і у Словаччині, обидві крайові організації увійшли в КУПО в 1991 році.

З відродженням незалежної України й Пласту в ній багато дорослих пластунів спрямувало свою добродійну працю на розвиток молодої держави, а пластуни з діяспори допомагали матеріялами й вишколюванням виховників. Сьогодні Пласт в Україні має осередки в кожній області і нараховує майже 6,000 членства.

Пластові зустрічі – Джемборі

Пласт створив багато власних звичаїв, пов'язаних з пластовою діяльністю. Одна з них – пластові зустрічі. Зродилися вони після Першої

(Закінчення на стор. 15)

Єпископ Ізидор Борецький підписує книгу на відкритті першого пластового дому в Торонто в 1950 році (за ним: о. Петро Хомин, Христя Вертипорох-Болюбаш, станичний Андрій Харак, новачка Іванка Вітушинська).

Д-р Олександер Тисовський („Дрот“) і Начальний Пластун Северин Левицький („Сірий Лев“) на Зустрічі в 1957 році в Канаді.

Відвідини Отави в 1987 році: (зліва) Рамон Гнатишин (тоді міністер юстиції), Андрій Вітер (посол), Петро Саварин (голова СКВУ), Марта Мієлковська (Німеччина).

Пласт відзначає...

(Закінчення зі стор. 14)

світової війни, коли Пласт спонтанно поширився в Галичині та виникла потреба зустрітися з іншими пластунами, щоб запевнити свою єдність. Пласт тоді був ні заборонений, ні дозволений, просто толерований, але влада не давала дозволу на пластовий злет. Голова Верховної Пластової Команди С. Левицький („Сірий Лев") у липні 1924 року організував в Карпатах на „Писаному Камені" „припадкову" зустріч гуртків з дев'яти міст Галичини. На зустрічі було 72 учасники, і тоді започатковано традиційні елементи зустрічей – спільну ватру і тереновий змаг. Наступного року з'явилося 205 пластунів на скелях Бубнища біля Болехова, але в серпні 1926 року на зустрічі на „Соколі" біля Підлютого вже була інтервенція польської поліції. Після того почалися окружні зустрічі. На зустрічі на Волині в 1927 році вперше молодь Волині зустрілася з молоддю Галичини.

В роках повоєнного переселення Пласт було визнано як скавтську організацію, і в Міттенвальді в 1947 році відбулася зустріч з нагоди 35-ліття Пласту. Наступні зустрічі відбувалися вже в країнах поселення. Міжкрайові зустрічі були організовані крайовими проводами на зміну в Канаді і в США. Останніми роками Ювілейні міжкрайові зустрічі відбувалися також в Австралії і в Німеччині а в 2002 році – перший раз в Україні.

Перша зустріч в Північній Америці була в липні 1957 році – з нагоди 45-ліття – на „Пластовій Січі" біля Торонто. Нові можливості причинилися до того, що велике число учасників прибуло з Канади і США. Присутність основоположника Пласту, д-ра Олександра Тисовського („Дрота") і Начального Пластуна С. Левицького („Сірого Лева") підкреслила єдність Пласту в нових країнах з передвоєнним Пластом в Україні. „Дрот" заявив, що знову побачив свідомих, впевнених, ідейно переконаних пластунів, а метою зустрічі була спроба відродити те, що залишено в Україні.

Мандрівка землями України на ЮМПЗ-1957.

Великий майдан перетворився у живу карту – у мандрівку землями України, а юнацькі гуртки, які рік раніше дістали „свої" області, відтворювали Україну – таку, якою вони її уявляли.

Коли в 1957 році „Дрот" говорив про „чужий край, чужу мову, чужі мелодії", то вже в 1967 році інакше себе бачили пластуни на зустрічі в Монреалі. Майже все юнацтво, яке брало участь, це були уродженці Канади чи США. Країна їхнього поселення не була їм чужа, і зустріч відзначала не тільки 55-ліття Пласту, але також 100-ліття Канади. На

Пластунки у Львові (1923 рік).

відзначці зустрічі пластова лелійка була зображена на тлі ювілейного канадського клена.

ЮМПЗ-1987 відбулася по різних місцевостях провінції Онтаріо. Клич зустрічі – „Шлях до єдности Пласту" – мав за мету закріпити цю єдність спільними переживаннями і новою дружбою. Для таборування були створені гуртки зустрічі, які складалися з пластунів з різних частин світу. Перший етап зустрічі – це було таборування серед дикої природи, в другий включено відвідини Отави з наміром ознайомити канадське суспільство з Пластом в його 75-ий ювілей. Цього року, на відзначення 95-ліття, плянується подібна програма.

ЮМПЗ-1992 на відзначення 80-ліття Пласту відбулася на „Вовчій Тропі" в Ню-Йорку, програма включала відзначення відродження Пласту в Україні і Незалежности України. Були Пластуни з України, Польщі і Словаччини, де тоді вже діяв Пласт. Зустріч – це не тільки паради і приємне дозвілля, але перегляд здобутків. Ювілей Пласту – це заклик до посиленої активности в усіх напрямах і у всіх країнах.

Оксана Закидальська

Вістки з осередків „Просвіти“ в Україні

До Товариства української мови ім. Тараса Шевченка, яке тісно співпрацює з обласними та деякими місцевими осередками „Просвіти" в Україні, надходять листи-звіти про їхню працю у піднесенні української мови на її належне місце в українській державі.

З Херсону голова „Молодої Просвіти" Олег Олексюк інформує про акцію „Встало слово", за якою молоді читці, поети і музиканти з різних куточків Херсонщини щомісяця збираються біля пам’ятника Кобзареві в Херсоні на вшанування рідної мови. 22 березня до пам’ятника прийшло понад 100 студентів та учнів.

Голова обласної „Просвіти" в Харкові д-р А. Кіндратенко повідомляє про видання праці краєзнавця-культоролога Анни Столярової „Харківська весна Лесі Українки". У Полтаві півтора року тому згоріла обласна бібліотека для дітей ім. Панаса Мирного, і її директор Леонід Чобітько повідомляє, що нарешті отримано тимчасове приміщення у будинку наукової бібліотеки ім. Івана Котляревського. Поповнення втраченого книжкового фонду надійшло від багатьох видавництв України та від доброділників з США (включно з ТУМ-Чикаґо), Канади і Австралії.

У Севастополі, повідомляє Володимир Проценко, створюють літературну організацію ім. Дмитра Вітюка „Літературна гавань", яка має в пляні видати у 2007 році вісім авторських творів. В минулому за фінансової підтримки ТУМ-Чикаґо були видані книжки Катерини Житнікової, Володимира Проценка та Олени Гриник.

З Запоріжжя голова Тарас Шевченко звітує, що „Просвіта" видає газету „Дніпрові пороги", редакція якої працює на громадських засадах. Нещодавно тут вийшла друком „Українська Атлантида" Віктора Чабаненка, почесного голови Запорізького товариства „Просвіта", про колишній Великий Луг затоплений у 1950-их роках Каховським водоймищем.

В Рівному, пише з „Просвіти" Євгенія Гладунова, у краєзнавчому музеї відбулося вшанування героїв Крут.

В Чернівцях під проводом нової голови „Просвіти" Тамари Мінченко відбулася 29 січня науково-практична конференція „Трагічні сторінки нашої історії", присвячена юнакам, які загинули під Крутами.

З Одеси голова „Просвіти" Галина Дольник повідомляє про розповсюдження української книги на півдні України. Відкрито книгарню-читальню української книжки в центрі міста.

З Симферополя при кінці 2006 року надійшло прохання від місцевого Товариства української мови допомогти газеті „Кримська світлиця". Працівники газети вже більш як пів року не отримували платні, газеті загрожувало закриття. ТУМ-Чикаґо закликало спонзорів, і Фундація „Спадщина" на чолі з д-ром Юліяном Кулясом відгукнулася та передала 6 тис. дол. Головний редактор „Кримської світлиці" Віктор Качала надзвичайно зворушений цією допомогою, яка дасть змогу продовжувати видання газети.

Проф. **Віра Боднарук,**
голова ТУМ-Чикаґо

Просвітяни Рівного зібралися на Шевченківське свято.

У Полтаві відновлено після пожежі дитячу бібілотеку (в центрі – директор Леонід Чобітько).

Учасники конференції у Чернівцях в пам’ять героїв Крут.

Іван Драч (другий справа) на відзначенні 100-річчя „Просвіти“ в Одесі серед учасників свята.

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

до переговорів, а другою – знущатися з нього, іґноруючи всі попередні домовлення, „реґіонали" переступають межі пристойности. Член їхньої фракції Володимир Сівкович дозволив собі аж таку безкультурність: „Прогнозувати в цій ситуації дії Ющенка – все одно, що прогнозувати дії мавпи з гранатою. Тільки замість гранати – ручка".

Прем’єр Віктор Янукович вважає й новий Указ неконституційним, а голова двічі розпущеної ВР Олександер Мороз закликав з трибуни парляменту рятувати конституційний лад від „спроб Президента узурпувати владу". Якби ж то конституційний! Піддавшись антиющенківським емоціям, О. Мороз невпопад ляпнув, що, мовляв, Президент видає новий Указ в той момент, коли Конституційний суд „вже перейшов у режим закритого засідання, з’ясувавши всі деталі щодо того, що перший Указ є неконституційним". Тобто, голова ВР знає висновок КС ще до офіційного повідомлення?

Ще того дня, 26 квітня, коаліція подала до КС оскарження з приводу й цього другого Указу про розпуск ВР і перенесення виборів на 24 червня. А 30 квітня депутати 234 голосами прийняли постанову про проведення до кінця грудня президентських виборів – водночас з парляментськими.

Неправедний гнів О. Мороза можна зрозуміти: Президент перехопив ініціятиву і пішов у наступ. Повторний Указ вибив ґрунт з-під КС – він уже не має законних підстав виносити свій вердикт щодо Указу від 2 квітня. Поїзд пішов, розгляд питання починається з нуля – і вже цілком в інших обставинах.

Про доцільність другого Указу Президент у зверненні до Українського народу 25 квітня зокрема сказав: „...На базі політичної корупції було допущено маніпулювання депутатськими мандатами, а значить – було допущено маніпулювання вашими голосами, вашим вибором. Це, по суті, ревізія політичних результатів виборів... З усією твердістю я хочу заявити: позачергові парляментські вибори в Україні відбудуться. Це єдиний спосіб прищепити українському політикові відчуття відповідальности оперед кожним з вас, бо ви є влада, бо ви є реальна сила. Ви є головний господар країни...".

В тексті Указу від 26 квітня протизаконне зформування парляментської більшости кваліфікується як джерело політичної дестабілізації і як потенційна загроза державному суверенітетові України.

Мабуть, треба буде довшого часу, аби українське суспільство дістало ясну й однозначну відповідь на запитання: чому щоденні переговори протягом декількох останніх тижнів між Президентом і прем’єром закінчилися нічим? Але виглядає, що В. Ющенко був у більшій мірі готовий до компромісу, ніж В. Янукович. Прем’єр погоджувався на позачергові вибори лише після закінчення розгляду справи в КС. Бо знав наперед, що КС вирішить.

Тому й й наступні кроки Президента сприймаються в Україні як свідчення рішучости, на яку суспільство давно очікувало: у понеділок, 30 квітня, В. Ющенко звільнив заступника голови Конституційного суду Валерія Пшеничного з посади судді КС – й не тому, звісно, що В. Пшеничного призначав ще Леонід Кучма, а за те, що він незаконно доручив судді Сюзанні Станік бути доповідачкою у справі щодо Указу про розпуск ВР. Можна було здогадатися, що от-от настане черга і для С. Станік. Це сталося 1 травня.

Щоправда, не так однозначно зрозумілося те, що 26 квітня Президент поновив Святослава Піскуна на посаді Генерального прокурора. Це вже третє його повернення на правоохоронні верхи, а тим часом він залишається найбільшою загадкою в українських політичних персоналіях. Він вже з усіма партіями сходився і з усіма розходився, тому дуже тяжко передбачити, кому на користь піде це третє повернення. „Щуку знову кинули в річку. Це не Ющенко зробив хід Піскуном – це Піскун вдруге зробив хід Ющенком. І це ще гикнеться нам, громадяни України", – остерігає політолог Остап Кривдик.

А може, саме цього й потребує даний політичний момент? На те й щука в річці, щоб карасі не дрімали...

Парлямент став...

(Закінчення зі стор. 5)

нобудування та фармацевтичний бізнес.

К. Жеваго вчасно приєднався до БЮТ напередодні виборів 2006 року, здійснивши прораховане інвестування в місце у парляменті. Ще одне його долучення до політики, що мало більш серйозний характер, було пов’язане з діяльністю Соціял-демократичної партії України (об’єднаної) – групою, що асоціюється з нестримною корупцією у період перебування при владі Леоніда Кучми.

Коли після Помаранчевої революції над підприємцями нависла загроза кримінального розслідування, велика кількість найбагатших українців почали здобувати статус народного депутата для отримання імунітету від арешту й кримінального переслідування.

Мільйонери

За словами Михайла Сироти, колишнього народного депутата, до Верховної Ради входить більше ніж 250 мільйонерів, що становить 56 відсотків складу народних депутатів.

Найвизначніший мільйонер з-поміж депутатів від Партії Реґіонів – це Микола Янковський, співвласник компанії „Стирол“, однієї з найбільших в Україні хемічно-фармацевтичних компаній, яка володіє 12 фабриками по всій країні. Його багатство оцінюють у 442 млрд. дол. США.

Валентин Ландик (60 років), достаток якого становить 177 млн. дол, є одним з перших провідників Партії Реґіонів – з 2000 року, разом з іншим ветераном цієї партії Володимиром Рибаком і близьким соратником Президента Петром Порошенком. В. Ландик є головним акціонером компанії „Nord“, основним виробником холодильників в Україні.

Найбільш помітні серед мільйонерів, які входять до БЮТ, – брати Буряки (Сергій, 41 рік, і Олександер, 36 років), спільне багатство яких становить приблизно 354 млн. дол. США. Олександер відкрив своє перше підприємство, коли йому було 23 роки, а Сергій мав свій перший банк у 25-річному віці. Як повідомляє журнал „Кореспондент“, Брокбізнесбанк, власниками якого вони є, – це десятий найбільший банк України, що коштує приблизно 700 млн. дол.

За словами Михайла Бродського, колишнього близького радника Ю. Тимошенко, є ще два впливові бізнесмени – Богдан Губський (44 роки) й Олександр Фельдман (47 років).

М. Бродський заявив, що Б. Губський, відомий своєю відданістю Л. Кучмі, заробив десять місць у виборчому списку БЮТ для своїх соратників. М. Бродський також стверджує, що Ю. Тимошенко підписала таємний пакт з Б. Губським, ґарантуючи йому різні урядові та комерційні посади.

Тим часом О. Фельдман володіє відомим харківським ринком „Барабашево“, одним з найбільших в Україні.

„Наша Україна“ також небайдужа до сили грошей. Ніхто не сумнівається у величезному впливові, який мав раніше П. Порошенко (41 рік) на НУ, в тому числі й на Президента. Його акції в бізнесі, до яких входять акції кондитерського ґіганту „Рошен“ і Луцького автомобільного заводу, оцінюються в 505 млн. дол. США.

Федір Шпиг (51 рік) є ще однією впливовою фігурою НУ. Він був співвласником банку „Аваль“ і розбагатів, продавши його 2005 року австрійському банкові „Raiffeisen International“ приблизно за 1 мільярд дол. На той час банк „Аваль“ був другим найбільшим банком в Україні, а капітал Ф. Шпига на сьогодні оцінюється в 305 млн. дол. США.

Учені та доктори

Усі українські політики високої ранґи залежать від експертних порад політологів і політтехнологів.

Виборча система за закритими партійними списками у 2006 році дала можливість можновладцям віддячити їхнім радникам місцями в парляменті, і в цьому пляні Ю. Тимошенко була найбільш щедрою.

І справді, політологи Микола Томенко (42 роки) і Григорій Немиря (47 років) виявилися найближчими та найбільш відданими радниками Ю. Тимошенко, окрім колишнього союзника Олександра Турчинова.

М. Томенко побудував власну політичну кар’єру, керуючи такими „мозковими центрами“, як Фонд „Українська перспектива“ та Інститут посткомуністичного суспільства.

Уродженець Донецька, Г. Немиря здобув багатий міжнародний досвід, попрацювавши в Центрі стратегічних і міжнародних досліджень у Вашинґтоні та в Міжнародному інституті міжнародних досліджень у Лондоні.

Ще один політолог, який став народним депутатом БЮТ, – це Дмитро Видрін (57 років), колишній радник Л. Кучми та директор Европейського інституту інтеґрації та розвитку.

Володимир Полохало (58 років) керував Центром соціологічних та політичних досліджень „Соціовимір“, працівники якого провели багато опитувань громадської думки під час виборів 2006 року.

У той же час Партія Реґіонів віддячила своїм прес-секретарям, а саме: політтехнологові В. Януковича Ганні Стеців-Герман (48 років) й Олені Бондаренко (32 роки), яка обіймала посаду прессекретаря Бориса Колеснікова.

У свій новий список для позачергових виборів „Наша Україна“ внесла колишнього прес-секретаря Президента Ірину Геращенко, яка наразі обіймає посаду президента інформаційного агентства УНІАН, і Тетяну Мокріді, колишнього партійного секретаря.

Родичі

Кумівство – такий же важливий елемент української політики, як буряк у борщі. Попри всі спроби виставити себе захисником західніх стандартів та ідеалів В. Ющенко є одним з найбільших прихильників кумівства серед політиків.

Його брат Петро (60 років) є народним депутатом блоку „Наша Україна“, а його племінник Ярослав теж з’явився у списках для позачергових виборів.

В. Ющенко є хрещеним батьком стількох дітей народних депутатів, і навпаки – багато народних депутатів є хрещеними його п’яти дітей, що він завоював репутацію прихильника кумівства.

Кумами Президента в парляменті є як чоловіки, так і жінки: П. Порошенко, Оксана Білозір, голова Житомирської обласної державної адміністрації Юрій Павленко, голова Запорізької обласної державної адміністрації Євген Червоненко, голова Секретаріяту Президента Віктор Балога, голова правління банку „АЖІО“ Станіслав Аржевітін, власники з енергетично-паливної промисловости Олександер Третьяков і Микола Мартиненко.

Ще один кум, який братиме участь у виборах 2007 року від „Нашої України“, – це Іван Плющ, голова Верховної Ради України першого скликання.

До кумів Президента з конкуруючих партій включено також депутата від БЮТ Сергія Буряка й Давида Жванію від бльоку „Народна самооборона Юрія Луценка“, який має тісні зв’язки з НУ.

Партія Реґіонів також схильна до кумівства – син прем’єр-міністра В. Януковича, Віктор, є народним депутатом у ніжному віці 25 років.

Найвизначнішим досягненням Януковича-молодшого в політиці стала кампанія підтримки набуття російської мови статусу державної через національне опитування за допомогою SMS-повідомлень.

Знаменитості

Аби зробити свій бльок привабливішим для виборців, „Наша Україна“ вдалася до включення до своїх виборчих списків знаменитостей, які несподівано після свого обрання стали політиками.

Найбільш помітними серед них були такі: українська поп-співачка Руслана Лижичко (33 роки), яка постійно з’являлася на парляментських сесіях, і поп-зірка 80-их років Оксана Білозір (49 років), яка обіймала посаду міністра культури за часів уряду Ю. Тимошенко.

Популярна телеведуча ток-шоу „Без табу“ Ольга Герасим’юк (48 років) виявилася дуже активним членом НУ.

Хоча поп-зірок і можуть приваблювати голоси на виборах, але найбільшою впливовістю у редагуванні та прийнятті законів користуються бізнесмени та ветерани політики. Серед п’яти найвпливовіших депутатів є ті, що були в першому скликанні Верховної Ради 1990 року: Раїса Богатирьова (ПРУ). Олександер Мороз (СПУ), Адам Мартинюк (КПУ) і Ю. Тимошенко (БЮТ), а також новачок Р. Ахметов (ПРУ), який вирішив долучитися до політики після багатьох років тіньової діяльности в Донецьку.

УКРАЇНА І СВІТ

Vivat, rector!

ЛЬВІВ. – 16 квітня відбулася інавґурація на другу каденцію ректора Українського Католицького університету о. д-ра Бориса Ґудзяка.

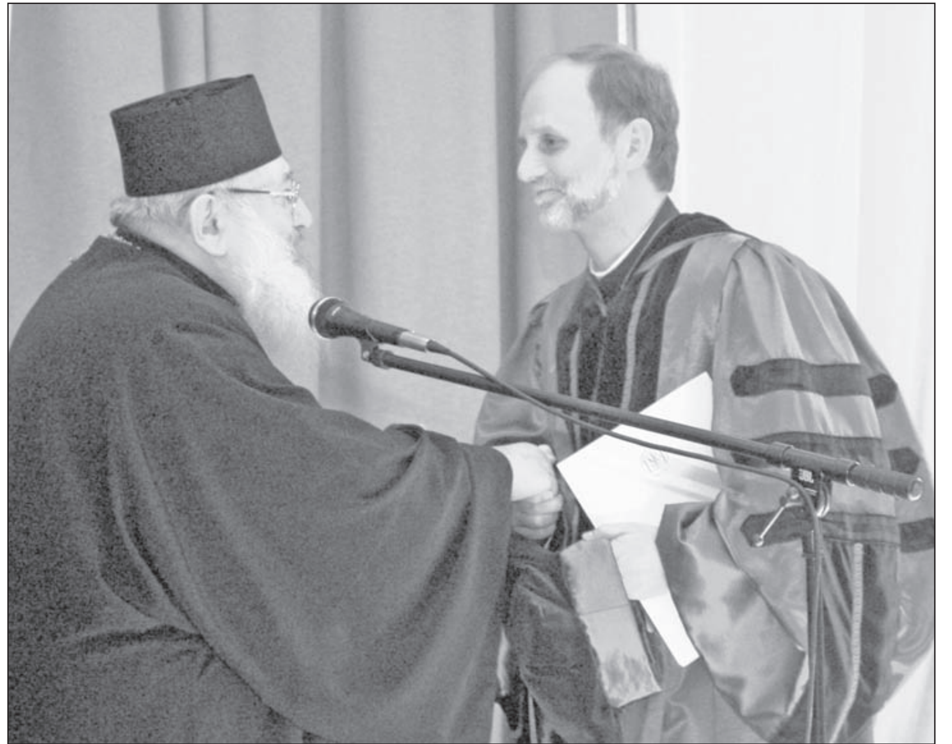
„Випливи на глибину...". Ці слова з Євангелія від Луки стали гаслом, з яким о. д-р Борис Ґудзяк розпочинає свою другу каденцію на посаді ректора єдиного на пострадянському просторі Католицького університету. Уже вдруге поспіль Сенат УКУ визнає випускника Гарвардського університету і учня Патріярха Йосифа Сліпого достойним посади керівника цього унікального для України навчального закладу.

Інавґурація 16 квітня була святково-робочою, бо після вступного слова голови Сенату УКУ Владики Гліба Лончини, отримавши грамоту та привітання Патріярха Любомира (Гузара), о. Борис виступив з інавґураційною лекцією, яка мала на меті представити візію ректора щодо сучасного стану та розвитку університету.

Сьогодні на двох факультетах та різних програмах університету навчається понад тисяча осіб, також стало більше викладачів і працівників. Серед особливих здобутків університету варто відзначити здобуття державної акредитації для бакалаврської та маґістерської програми з богослов'я – це надзвичайний прорив для країни, що все ще потерпає від наслідків атеїстичного комуністичного режиму. Тепер професія богослова визнана державою, а випускники богословських факультетів різних навчальних закладів України матимуть змогу займати державні посади та працювати в різних галузях, відповідаючи на потреби суспільства.

Аналізуючи історію університету та свою першу каденцію, о. Борис зупинився й на труднощах, які доводиться долати, а також окреслив плани на другий термін перебування на посаді ректора УКУ. Серед найближчих планів – початок будівництва нового університетського містечка, і це стане важливим будівельним проєктом не лише для Львова, а й для усього Західнього реґіону України. За прогнозами ректора, через п'ять років кількість студентів університету має подвоїтися, а в навчальних плянах – програми з політології, психології, соціології і журналістики.

Як зазначив сам о. Борис, його пляни на майбутнє – це амбітна мрія, яка не зможе здійснитися без підтримки суспільства та Церкви. Тому присутність на інавґурації ректора УКУ представників влади міста, єрархії УГКЦ, а також ректорів інших львівських університетів була символом цієї підтримки, якої потребує цей молодий університет для втілення своїх сміливих мріх. Бо і Церква, й суспільство покладають на університет великі надії, як зазначив у своїй промові Патріярх Любомир: „Цей Український Католицький університет - вимріяний через довгі десятиліття, і хоч він ще дуже молодий, вже існує традиція, як така інституція, наша інституція, має діяти. Ця подія (інавґурація) – свідчення продовження життя, ми свідки того, що ця інституція дивиться вперед, що вона живе, розвивається і будує пляни. Ми є свідками динамізму цієї інституції, а тому й динамізму нашої Церкви. Від імені усіх владик хочу сказати, що ми всі хочемо бачити розвиток Українського Католицького університету, збільшення його „продуктивности", бо усвідомлюємо важливість науки для життя Церкви і народу".

Під час інавґурації, зліва: Патріярх Любомир і ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк.

Мар'яна Карапінка

ПОСТАТІ

Віддав Україні все, що міг

Володимир Дорошенко (1879–1963)

Міра Гармаш,
Філядельфія

...повернувся на рідну Полтавщину

Мені завжди буде прикро, що я не знала свого діда Віктора Дорошенка (1841-1901), бо з оповідань батька, тіток і з читання спогадів його ровесників про нього видно, що це був надзвичайний чоловік: добрий, людяний, розумний, здібний, дуже працьовитий, і великий патріот.

Закінчивши блискуче спершу математично-фізичний факультет Київського університету, а потім медичний Петербурзького, був покликаний на російсько-турецьку війну (1877-1878). Там молодий лікар В. Дорошенко відзначився хоробрістю, витягаючи поранених з-під вогню, не зважаючи на небезпеку. За це був нагороджений орденами Станіслава й Володимира з мечами, а цар прислав йому фотографію своєї родини з власним підписом і запросив на посаду військового лікаря до Петербургу. Дід поїхав, оженився там з Олександрою Левицькою, яка саме закінчила три роки медицини. Її батько Петро Іванович Левицький був нащадком малярів Левицьких (Григорій Кирилович: 1697-1769, Дмитро Григорович: 1739–1822), а мати Єлисавета Яківна – напівшведкою та напівфранцуженкою. Там 3 жовтня (за новим стилем) 1879 року народився в них син Володимир.

Коли Володимирові було 11 з половиною років, дід Віктор, нехтуючи царською ласкою, доброю посадою й вигідним життям у столиці імперії, повернувся в Україну, на свою рідну Полтавщину, де в Білоцерківцях біля Чорнух, у ті тяжкі повалуєвські часи, виховав шестеро дітей на українських патріотів, а дружина зовсім забула російську мову. Дід заохочував своїх дітей бавитися з сільськими ровесниками і відразу здобув собі симпатію селян, бо був не тільки добрим лікарем, але й доброю людиною.

Посілість Дорошенків знаходилась за селом, на півострові, який творила річка Многа. Коли дід ішов до села, з усіх боків до нього бігли діти, кричучи: „Наш доктор іде, наш доктор іде!" А він роздавав їм цукерки, які завжди носив для них в кишенях.

Дід підтримував зв'язки з інтеліґентськими родинами в околиці, їздив до хворих у спеку, бурю, сніговію, і часто брав зі собою сина Володимира. Батько оповідав мені про горобині ночі, коли по степу котилися вогняні кулі, били громи, але дощ не падав, про завірюхи, коли легко було загубитися в снігах. Це розбуджувало мою дитячу уяву.

Всі знали свій родовід

У родині панувала козацько-гетьманська атмосфера. Всі знали свій родовід: походження від Андрія Дорофієвича Дорошенка, Павлоцького полковника, який деякий час служив діючим гетьманом, молодшого брата гетьмана Петра Дорошенка і внука гетьмана Михайла Дорошенка, який загинув біля Кафи в боротьбі з татарами в 1628 році. Сам Петро Дорошенко з першого подружжя дітей не мав, а з другого на засланні мав дочку, від якої походила Наталія Гончарова, дружина Пушкіна, правнучка гетьмана. Дід Віктор мусів знати від свого батька Павла (1809-1889) і діда Олексія, а той – від свого батька Степана про боротьбу їхніх предків з москалями й поляками, й тому робив все можливе, щоб діти не зденаціоналізувалися. Крім того, на горищі в Білоцерківцях зберігалася скриня з родовими документами. Дітей учив вдома, щоб вони якнайдовше були серед своїх, не підпадали під чужі впливи. Мого батька Володимира, а потім його сестер віддав до Прилуцької гімназії аж до третьої кляси. В Прилуці найняв будинок, де його сестра Анна займалася дітьми й провадила господарку. В гімназії заснувався нелеґальний самоосвітній гурток, до якого належав Володимир, а потім і його сестри. Закінчивши з відзначенням Прилуцьку гімназію, Володимир поїхав на студії до Москви, хоч дід Віктор радив йому їхати за кордон. Потім не раз жалував, що не послухав батька.

Дід рятував людей

В 1901 році була дуже легка зима в Україні. Розцвіли фіялки. По селах Полтавщини шаліла епідемія тифу. Дід рятував людей, як міг. Коли ходив коло хворого самітного селянина, заразився тифом і 4 грудня 1901 року помер. Було йому лише 60 років. Дівчата сплітали вінки з фіялок на його домовину...

В 1903 році розійшлася чутка про скарб гетьмана Дорошенка в лондонському банку. Мати Олександра радила Володимирові поїхати до Петербургу, але він відмовився, кажучи, що їде дядько Яким, і якщо він доведе свою спорідненість з гетьманом, то їм легко буде довести й своє споріднення з дядьком. Дядько Яким поїхав, споріднення довів, але з Лондону повідомили, що ніякого скарбу там нема.

В 1904 році Володимир Дорошенко поїхав до Львова на курси українознавства, які влаштовував проф. Михайло Грушевський. По закінченні курсів протягом усього серпня мандрував по Гуцульщині, а весь вересень – по Бойківщині. Ця поїздка дала йому змогу ближче пізнати життя галицьких українців, інтеліґенції й народу. З початком 1907 року В. Дорошенка звинуватили й в убивстві ген. Полковникова, хоч до цієї справи був зовсім непричетний. Під арештом просидів до весни 1908 року, тричі ставав перед воєнним судом, з браку доказів був відпущений. Однак, трибунал у Петербурзі скасував „зам'який" присуд і призначив новий розгляд справи. Викликаний до Києва, пішов до свого адвоката й дістав від нього пораду негайно еміґрувати, бо, мовляв, цим разом буде смертний присуд. Як стояв, перейшов границю до Галичини. М. Грушевський влаштував його на працю в НТШ. Поселився В. Дорошенко в Академічнім домі. Щоб збільшити свої знання з українознавства, вступає в 1909 році на філософічний факультет Львівського університету, який закінчує в 1913 році. Щоб поправити здоров'я, підірване царською тюрмою, виїжджає до Швайцарії, лікується в санаторії, опісля їде до Італії, де цілий місяць проживає на березі Адріятику. Тоді повертається до Женеви, а в дорозі назад затримується ще у Відні й Закопанім.

В 1914 році виїздить до Відня, рятуючись перед москалями, стає співзасновником і членом президії Союзу Визволення України і головним редактором його видань.

Восени 1916 року вертається до Львова й працює до 1918 року в бібліотеці НТШ, а тоді, діставши від НТШ відпустку, їде до Києва з дипломатичною місією до гетьмана Скоропадського. В Києві очолює канцелярію А. Кримського в Академії Наук. При кінці січня виїздить разом з галицькими депутатами Трудового Конґресу до Станіславова, де працює в редакції офіціозу уряду ЗУНР, щоденника „Республіка".

В 1919 році вертається до Львова на свою посаду в бібліотеці НТШ.

У березні 1925 року В. Дорошенко одружився з галичанкою Софією Ґібайло. Дозвіл на це соборне подружжя дав Митрополит Андрей Шептицький.

З нагоди 20-річчя його літературно-наукової діяльности, восени 1925 р. Володимир Дорошенко одержав багато привітів від наукових і громадських установ та окремих осіб: Всеукраїнської Академії Наук у Києві, Книжкової палати у Харкові, Української Парляментарної Репрезентації у варшавському соймі, М. Грушевського і ін.

В 1929 році він бере участь у з'їзді слов'янських філологів у Празі, відвідує бібліотеки Національного музею, університетську і міську, досліджуючи чеські шевченкіяну і франкіяну, а повертаючись додому, затримується в Кракові, де студіює в Ягайлонській бібліотеці польські шевченкіяну та франкіяну. Також відвідує Богдана Лепкого й проф. І. Зелінського.

Після резиґнації дир. І. Кревецького, через хворобу, НТШ в 1957 р. призначає В. Дорошенка директором бібліотеки. За першої більшовицької окупації бібліотека НТШ була включена в мережу Академії Наук УССР. Більшовики нищили книгозбірню, вилучуючи з неї всі видання, які виходили в Західній Україні й на еміґрації від 1917 року. Німці перенесли бібліотеку до Оссолінеуму. Повернувшись, більшовики перевезли її до Академії Наук у Києві разом з приватною бібліотекою В. Дорошенка, де, мабуть, геть усе згоріло під час пожежі в 1964 році. Та В. Дорошенко не бачив вже знищення праці свого життя, бо в 1963 році перейшов у вічність.

Весною 1944 року В. Дорошенко виїхав з родиною до Праги, звідти до Мюнхену і вкінці – до Берхтесґадену, де працював у культ-освітніх установах і дописував до різних часописів на еміґрації.

В половині жовтня прибув до США й осів у Філядельфії, займаючись літературно-науковою працею, дописував до різних часописів і журналів, очолював книгознавчі секції НТШ й УВАН, а також був головою Літературно-Мистецького клюбу.

На літературне поле вступив ще студентом

На літературне поле виступив у 1900 році ще студентом університету – зі статтями і рецензіями в „Літературно-Науковому Вістникові", якого співробітником був увесь час його існування, та в „Київській Старині". У Львові брав участь у виданнях НТШ, „Ділі", „Економісті", „Новому часі" та журналах „Світ", „Життя й Знання" і ін. В 1924-1939 роках редаґує альманах „Дніпро".

В 1929-1935 роках бере участь в редаґуванні першої української енциклопедії – як член редакційного комітету, який очолював проф. Іван Раковський і до якого належали ще д-р Михайло Рудницький і проф. Василь Сімович.

В. Дорошенко співпрацював у понад 100 періодиках і альманахах, він був знайомий з багатьма науковцями, політичними діячами, письменниками й мистцями, чимало було його друзями, а Василь Стефаник був його кумом.

Від 1925 року В. Дорошенко був дійсним членом НТШ, а від 1946 – УВАН. Крім того, був дійсним членом Українського Наукового Товариства в Києві, Українських Наукових Інститутів у Варшаві й Берліні та Українського Історично-Філологічного Товариства в Празі.

У століття народження В. Дорошенка в 1979 році відбулася спільна конференція Вільної Академії Наук і Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка в Ню-Йорку, якій передувала стаття проф. Панаса Феденка у „Свободі" – „Століття будителя". П. Феденко, перечисливши заслуги В. Дорошенка у науковій і політичній діяльності, закінчує свою статтю словами, які міг сказати В. Дорошенко про себе: „Feci guod potui, faciant meliora potentes!" (Я робив те, що міг, нехай роблять ті,

(Закінчення на стор. 26)

Батькові

Ми бігли з Високого Замку
В весняну сніжну заметіль
Давнопроминулого ранку,
Як хмари ішли звідусіль.
Кружляли лапаті сніжинки,
Лягали тобі на скроні,
І їх, мов легенькі пір'їнки,
Ловила я в теплі долоні.
Мені ще не сповнилось вісім,
Тобі перейшло п'ятдесят,
Та разом ми бродим по лісі,
Хоч хмари летять і летять...
У мене підсніжники білі,
(Це вислід таємних виправ),
Отак в березневі неділі
Не раз ти мені їх збирав...
Зів'яли підсніжники білі,
Пішов ти в далекі світи,
І тільки у пам'яті цілі
Сніжинки і квіти, і ти...

Міра Гармаш
Із збірки „Віднайдені роки"

Володимир Дорошенко, Женева, 1911 рік.

Українсько-Американський культурний центр – від неділі до неділі

ВИПАНІ Н. Дж.– Щоб підготувати фоторепортаж про будні Українсько-Американського культурного центру (УАКЦ) у Випані, Н. Дж., я впродовж тижня щодня приїздив до нього, тому що різні події та імпрези щоразу були тут іншими. І щоразу, шукаючи місця для авта на заповненій площі, я радів тій обставині, що так багато відвідувачів приїздить сюди з доброї волі, за покликом душі.

У центрі тимчасово розмістилася Українська католицька церква св. Івана Хрестителя, щотижня тут проводять свої сходини Пласт і СУМ, щосуботи працює українська школа, майже щодня у спортовій залі зустрічаються аматори відбиванки чи футболу.

Крім того, у центрі проводиться чимало громадських зустрічей, різних виставок, концертів, інших подій, про які завжди інформує своїх читачів „Свобода".

Пропоную цей фоторепортаж на підтвердження того, що у новому центрі завжди людно й цікаво.

Левко Хмельковський

Парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя о. Роман Мірчук серед парафіян.

Заняття з наймолодшою групою СУМ провадить Христина Вох.

Виховник СУМ Іван Лещук на занятті групи юнацтва СУМ розповідає про історію цієї молодіжної організації.

У школі танців „Іскра" Андрій Цибик навчає три групи дітей і молоді віком від п'яти з половиною до 19-20 років.

Новачки Пласту слухають розповідь про переробку вжитих упакувань продовольчих товарів.

Щотижня збираються в УАКЦ юнаки Пласту. Тут вивчають пісні на Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч.

Цікаві заняття „пташат" при Пласті провадить Дарка Пенцак.

Українсько-Американський культурний центр – від неділі до неділі

З юним поколінням спортового Товариства „Січ" працюють наставники Олесь Гладкий, Адріян і Христя Стасюки, Михайло Завадівський, Влодко Темницький, Іванка Іваськів. На фото: Михайло Завадівський і Олесь Гладкий на тренуванні з молоддю.

Уляна Лещук – наймолодша гостя центру – з сестрою Калиною.

Вчительки суботньої школи Валя Каплун (зліва) і Оля Марин.

Щотижня збираються до гри активісти відбиванкового клюбу Морис Кавнті.

Любителі настільного тенісу зустрілися на турнірі в УАКЦ.

Українсько-Американський культурний центр – від неділі до неділі

Випускники і вчителі української школи в УАКЦ (зліва): Софійка Клапіщак, Андрійко Рудь, Катря Місило, Ліана Буняк, Оксана Станько, Роман Брух , Валентина Каплун, Ольга Марин, директор школи Юрій Косачевич.

Мирослава Варшавська (справа) і Оксана Пилипів зацікавилися оголошенням про художню виставку в УАКЦ і вирішили обов'язково відвідати її 29 квітня.

Запрошує УАКЦ. ***Адреса: 60 N. Jefferson Rd., Whippany, NJ.***

У наймолодших – найбільший м'яч.
Фото: Л. Хмельковский, Р. Гадзевич.

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Енциклопедія – альбом

В 2006 році вийшла дуже цікава книжка під простим, але змістовним наголовком „Літературні вечори в Інституті Чикаґо, 1973–2006". Це альбмного формату й калейдоскопічного змісту видання потребує пояснення; воно ж і відкриває цей довідник передмовою Президента Інституту Олега Коверка й поясненнями голови літературної секції д-ра Віри Боднарук та історією видання, авторства тієї ж В. Боднарук і д-ра Володимира Білецького.

Перш за все – щодо титулу установи, де відбувалися літературні, та й інші, вечори і зустрічі. Як свідчать довідники, Інститут – це переважно науковий заклад для навчання і дослідів. А в цім інституті (повна назва – Інститут модерного мистецтва) – ніякого навчання чи навіть лекцій не практикувалося. Тут були виставки модерного мистецтва, на початку – зустрічі з молодими модерністами або з тими, що себе таким вважали. Заснований „Інститут" з ініціятиви не модерніста і не літератора д-ра Ахіля Хрептовського й мистців Михайла Урбана й Константина Мілонадіса, при активній благодійній участі 84-го Відділу СУА. Протягом 33 літ проведено 54 „вечорів" різноманітних жанрів і напрямків, в яких узяли участь понад 60 письменників як „модерного", так і „клясичного" напрямків, а також малярів з виставками своїх картин і понад 90 композиторів та вокалістів і музик.

Більшість вечорів відкривала коротко і скромно голова Літературної секції, тому то в альбомі від початку до кінця знаходимо її фотографії. Чимало вечорів були організовані або спонзоровані іншими ентузіястами, в тому числі й авторкою цієї статті та невтомним 84-им Відділом СУА. Тепла атмосфера цих імпрез – заслуга симпатичного й лагідного господаря Інституту, його президента Олега Коверка.

Першими вечорами були виступи в той час поетів-модерністів Юрія Тарнавського, Богдана Рубчака, Юрія Коломийця, Богдана Бойчука. Але скоро на сцені з'явилися й „традиційники" – Вадим Лесич, Леся Храплива, Іван Багряний... І далекі гості з Австралії – Дмитро Нитченко й Божена Коваленко; старшого віку ніби модерністка Володимира Демус, Оксана Соловей... І гості з України: Іван Драч, Дмитро Степовик, Оксана Забужко; були і фільми, виступи мистців-декляматорів (Святослав Максимчук і незрівнянний Борис Лобода), і дбайливо підготовлений огляд творчости композитора Ігоря Білозора... Вшанували й Івана Франка та Тараса Шевченка, а кінцевим акордом був прощальний вечір Б. Рубчака (2005 рік). Цікаві вечори відбулися з участю англомовних українських письменників (Аскольд Мельничук, Марія Галун-Блох, Фредерік Пол та Ірена Забитко). Чомусь наша преса радісно привітала „Невмите небо" І. Забитко – про Чорнобиль, що не дорівнює фаховій книжці (роману) Фредерика Пола „Чорнобиль", та ще й у надзвичайно прихильнім тоні для України, з показом суперечок між українцями й російською владою. На жаль, спроби перекласти цей роман українською мовою не дали результатів ні в еміґрації, ні в Україні, де вже після 1991 року редакції не виявили ентузіязму – мовляв, „це вже застаріла тема". Невже?!

Протягом трьох декад „молоді модерністи" помітно старшали. Почавши зі словесних абракадабр і гри слів на зразок „Вкрослі вірші", „Пісні є–є", „Поезії про ніщо", квазімодерністи, що між собою говорять зрозумілою всім українською мовою, поволі вияснювали і свої поезії. З другого боку, „традиційники" не лишалися незмінними й нормально модернізували свою лексику, ідеологію і спрямування. На початку діяльности молоді модерністи, що були, до речі, й добрими фахівцями з дипломами в фізично-математичних ділянках, любили оживляти свої вечори світловими й звуковими ефектами, потім їхні виступи набрали спокійнішого характеру.

Загалом, цей альбом у найкращому значенні цього терміну цінний своїм біо-бібліографічним фактажем. Часом це повний перелік усіх праць і дій даного мистця, часом це виступ самого автора з поясненням своєї ідеологічної спрямованости, часом це – епістолярій, часом і додаток коротких, але важливих віршів або уривків, часом це ціла виставка фотографій, не тільки своїх, а й рідкісних зустрічей з важливими особами. Часом навіть зазначені статті про даного автора чи його вечір.

З цього довідника пізнаємо багато перекладів зі світової літератури, які вміло і охоче робили поети модерністичного напрямку – вони ж і тримали контакт особисто і в пресі з іншомовними мистцями світу. Особливо цим визначалася „двомовна" Віра Вовк з Бразилії, та ще й у формі прекрасно ілюстрованих видань, часом в сукупності з іншими поетами або малярами.

В цім альбомі є фотографії письменників різного віку, де висвітлена їхня юність, зрілість і старість, а не так, як це практикується у наших газетах – людина наче старіється, навіть вмирає з фотографією в своїх 25 літ...

Не можу не поскаржитися на кривду, яку вчинили мені цілком незаслужено, подавши мій рік народження як 1920-ий, що мене робить старшою на чотири роки. Тим гірше, що така дата з'явилася на ст. 90 під заголовком „Ганна Черінь про себе": „Народилася я 1920 року на Київщині"... Де ж бо я таке на себе могла сказати? Я маю метрику, пашпорт і інші документи, де рік народження є 1924.

Ганна Черінь,
Порт Шарлот, Фла.

Книжку можна замовити за адресою: Ukrainian Language Society 5050 Seagrass Drive, Venice, FL 34293. Ціна книжки 15 дол., плюс 3 дол. за пересилку.

Віддав Україні...

(Закінчення зі стор. 21)

що можуть ліпше). В конференції взяли участь: Василь Лев, Богдан Романенчук, Едвард Касинець, Міра Гармаш, Анна Кобринська, Ярослав Падох, Олег Федишин.

Цілий 1986 рік Українська Вільна Академія Наук присвятила відзначенню 125-их роковин київської академічної традиції. Відбувся цілий ряд доповідей про діяльність наукових установ, наукових видань та їхніх співробітників. Солідно опрацьовану доповідь „Володимир Дорошенко – праця для книжкової культури" прочитав мгр. Осип Данко. Збірник цих доповідей появився в 1993 році в Ню-Йорку.

В травні 1996 року відбувся в Києві, заходом Літературного меморіяльного музею ім. Тараса Шевченка та державного музею Тараса Шевченка, вечір в пам'ять В. Дорошенка – шевченкознавця, літературознавця, бібліографа, громадського і політичного діяча, з участю делеґатів міжнародного шевченківського симпозіюму, акторів київських театрів, Міри Гармаш і ін. Головував проф. Федір Погребенник. Улаштовано виставку творів Володимира Дорошенка з колекції проф. Ф. Погребенника.

На другий день почалася в Київському університеті міжнародна наукова конференція, до участи в якій запрошено 42 особи. Міра Гармаш читала доповідь „Шевченкіяна в творах Володимира Дорошенка".

Сестра В. Дорошенка Наталія боролася з більшовиками до 1921 року, коли, перейшовши Збруч, оселилася у Львові. Там, працюючи бібліотекаркою в „Просвіті", їздила по селах з доповідями, щоб піднести національну свідомість населення.

Наймолодший з дітей діда Віктора, Михайло, загинув в армії УНР у 1918 році. А найстарший, Володимир Дорошенко, працював усе життя для України, робив, що міг, як це ствердив проф. П. Феденко.

ПОДОРОЖІ

Там, де Серет тихо воду несе...

Село Гарбузів колишнього Золочівського повіту має свою прадавню історію і свої початки бере ще в добі Київської Руси. Перша писемна згадка – 1232 рік. Розташоване воно в мальовничій горбистій місцевості за 22 км від районного центру Зборів, над берегами річки Серет, яка тут тихо несе свої води до Дністра.

Прадавній, літописний Гарбузів розташований був на південний захід від нинішнього центру села і від нього залишились високі земляні вали, якими було обнесене давнє поселення. Гарбузів вважався неприступним для ворога. Одначе монголо-татарська повінь 1240 року змила його з історичної карти краю, а вцілілі жителі заснували нове поселення, від якого залишилась лише назва „Селисько", та старий цвинтар з надмогильними пам'ятниками.

Після першого поділу Польщі в 1772 році село приєднали до Австрійської імперії. Але рідна мова звучала в сільській церкві та школі, де здобували освіту селянські діти. В рідній школі почав своє навчання відомий український філолог Володимир Домбровський (1883-1925), вчитель гімназії в Золочеві, автор підручників „Українська стилістика і ритміка" (Львів, 1923), „Українська поетика" (Львів, 1925).

Перша світова війна принесла чисельні спустошення і жертви Гарбузову. Після неї розпочалась забудова села саме на теперішньому місці. В 1937 році розпочалась будова сільського храму, але Друга світова війна перервала на довгі десятиліття його будівництво і лише 1996 року виріс в центрі села мурований храм св. Миколая. Вона порозкидала селян по таборах ГУЛаґу, занесла деяких до Америки. Там опинились рідні вихідця з Гарбузова Вірослава Лобура, великого мецената не лише для села, а й для найбільшої козацької святині на Волині – Національного пантеону „Козацькі могили" під Берестечком.

Моє знайомство з В. Лобуром відбулося 24 серпня 2002 року у Львові. Він на той час очолював Українсько-американський комітет з сприяння і захисту меморіялу „Козацькі могили" та запропонував мені очолити написання монументальної праці про це святе місце. Спонзорована ним праця „Національний пантеон „Козацькі могили" (543 стор., Луцьк, 2003) накладом в 2 тис. примірників прийшла до читачів і шанувальників нашої історії. Писали книгу вісім авторів, а один із розділів написав В. Лобур, який зробив чималі пожертви і й на інші потреби козацької святині.

Наше знайомство з цим видатним українцем привело мене, на його прохання, разом з моїми друзями – Богданом Хаварівським, директором архіву Тернопільської области, Марією Луців, завідуючою відділом виконавчого комітету Зборівської районної ради, до Гарбузова. Навколишня місцевість добре знайома моїм друзям – Б. Хаварівський з дружиною після закінчення Чернівецького університету працювали в школі сусіднього від Гарбузова селі Перепельники, а М. Луців довший час була в гарбузівських невістках. Їм все тут знайоме.

А ось і Гарбузів. Зупиняємось біля каплички св. Миколая на джерелі, яку побудував своїм коштом В. Лобур в стилі українського бароко. Внизу біля джерельця – скульптура Божої Матері. Цілюща вода швидко знімає втому від довгої дороги.Оглядаємо давнє городище з залишками земляних валів біля Малого Серету, яке, на превеликий жаль, цілком не досліджене і береже таємниці давнього Гарбузова.

Біля хати подружжя Петра і Нелі Вовків (зліва): Володимир Рожко, Неля і Петро Вовки, Богдан Хаварівський.

Йдемо до місцевого храму, де щойно скінчив літургію о. Василь з вірними. Біля храму є давніші, перенесені з старого кладовища, кам'яні хрести. Серед селян панувало переконання, що хрести ці увінчували могили полеглих козаків в Зборівській битві 1649 року, але насправді вони є надмогильними пам'ятниками XIX ст., проте дуже ориґінальними. Петро і Неля Вовки (Петро – двоюрідний брат В. Лобура) гостинно пригощають нас українськими варениками з сиром, пирогами з яблуками та домашньою сметаною.

Від Гарбузова, через Манаїв, до Залозців – жахливі немощені дороги. Із Залозців автобусом вирушаю до Почаєва. З вікна автобуса вбираю красу осіннього Лосятина, в якому народився відомий єрарх нашої Церкви, довголітній ігумен-архимандрит Почаївської Лаври Митрополит Яків (Панчук), похований в Луцьку біля Свято-Троїцького катедрального собору. Нинішній Владика Михаїл (Зінкевич), Єпископ Луцький і Волинський УПЦ КП, також уродженець Лосятина, а ще один виходець з цього села – архиєпископ Софроній (Дмитрук) очолює катедру Черкаську і Канівську так званої УПЦ.

Прямую вуличкою Почаєва до Лаври, яку сучасні московські „чорносотенці" перетворили на джерело доходів московської Церкви. Біля Лаври місцеві українські патріоти на щоглі підняли національні, державні прапори, які щоденно мають нагадувати московським окупантам, що вони засіли у великі українські святині.

Капличка св. Миколая, побудована коштом Вірослава Лобура в Гарбузові.

Залишаючи після молитви Почаївську Лавру, пригадую собі слова Спасителя: „Дім Мій – буде домом молитви". Прийде час – і нинішні тимчасові окупанти стануть лише чорною сторінкою в славетній історії великої святині великого українського народу.

Володимир Рожко,
Луцьк

SUMMER CAMPS AT SOYUZIVKA!

TENNIS CAMP AGES 10-18

Intensive two weeks instruction and competitive play directed by George Sawchak. Limited to 45 participants.
Weeks: June 24– July 6, 2007
$670 UNA Members
$720 Non UNA Members

EXPLORATION DAY CAMP AGES 7-10

Six hours of fun-filled activities in this day camp, which focuses on the outdoors.
Session 1: June 25– June 29, 2007
Session 2: July 2– July 6, 2007
$100/per week or $25/per day

PLAST CAMP-TABIR PTASHAT

A Plast day camp held at Soyuzivka. Please contact Plast for registration & Soyuzivka for room bookings.
Session 1: June 24– July 1, 2007
Session 2: July 1– July 8, 2007

ROMA PRYMA BOHACHEVSKY UKRAINIAN DANCE WORKSHOP AGES 16 AND UP

For over 30 years, Workshop has been a popular summer dance program and this year it will be held at Soyuzivka! Continuing her mom's legacy, this workshop will be directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych. Campers hard work will be highlighted at our Ukrainian Film & Cultural Festival weekend.
Session : July 1– July 15, 2007
$910- UNA Members
$960- Non UNA Members

A $75 deposit is required to register a child into camp (For Sitch camp- register directly with Sitch Sports School. For Plast camp– register directly with Plast) For more information & for camp applications call: (845) 626-5641 or check out our website at: www.Soyuzivka.com

UKRAINIAN HERITAGE DAY CAMP AGES 4-7

Formerly known as Chemney Camp, this day camp exposes kids to their Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Price includes tee-shirt & daily lunch.
Session 1: July 15– July 20, 2007
Session 2: July 22– July 27, 2007
$150 Per Camper
$190 if not an overnight guest

DISCOVERY CAMP AGES 8-15

Calling all nature lovers for this sleepover camp filled with hiking, swimming, scuba, organized sports, & bonfires .
Week: July 15– July 21, 2007
$400 UNA Members
$450 Non UNA Members

SCUBA DIVING COURSE AGES 12-ADULTS

One week course will complete academic, confined water and open water requirements for PADI open water certification. Classes given by George Hanushevsky, scuba-diver instructor.
Pre registration is required.
Week 1 : July 15– July 21, 2007
Week 2 : July 22– July 28, 2007
$400 for Course, $120 Deposit Required, All fees payable to George Hanushevsky

UKRAINIAN "SITCH" SPORTS CAMP AGES 6-18

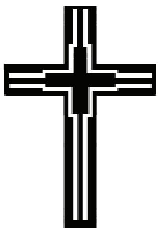
This is the 38th Annual Ukrainian "SITCH" Sports Camp run by the Ukrainian Sitch Sports School. This camp will focus on soccer and tennis & is perfect for any sports enthusiast. Registration for this camp is done directly by contacting Marika Bokalo at (908) 851-0617.
Session 1: July 22– July 28, 2007
Session 2: July 29– August 4, 2007
$350 Per Camper
$150 for Day Campers

ROMA PRYMA BOHACHEVSKY UKRAINIAN DANCE CAMP AGES 8-16

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky). Expert instruction for beginning, intermediate and advanced dancers. The camps will end with a grand recital- always a summer highlight!
Session 1: July 22– August 4, 2007
Session 2: August 5– 18, 2007
$910- UNA Members
$960- Non UNA Members

UNA Estate Soyuzivka • POBox 529 • 216 Foordmore Road • Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641
www.Soyuzivka.com

У глибокому смутку повідомляємо що в понеділок, 30 квітня, 2007 року у вечірніх годинах несподівано відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТКО, ДІДО і БРАТ

СВ. П.

ЕВГЕН ЯРОСЕВИЧ

нар. 6 січня 1926 р., у Перемишлі.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 4 травня 2007 року, о год. 7-ій веч. в Hines Rinaldi Funeral Home, Silver Spring, Maryland.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 5 травня 2007 року в Українському католицькому соборі Пресвятої Родини, Washington, DC, а відтак на Cedar Hill Cemetery, Maryland.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – ЛІДІЯ
донька – ІРЕНА з мужем ОЛЕКСАНДРОМ БУРАКОВСЬКИМ
донька – МАРТА з мужем СТЕПАНОМ ГОЛДЕРОМ
син – АНДРІЙ з дружиною ТАНЕЮ та синами МИКОЛОЮ і ДАНИЛОМ
брат – МИРОН з дружиною ДАРІЄЮ та дітьми – ХРИСТИНОЮ і МИРОНОМ мол.
швагер – РОМАН МАКАРУШКА і родина в Европі.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, родина просить складати пожертви на Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, (з дopискою Jarosewich/Belltower Fund), або на Ukrainian Catholic Education Foundation.

Пожертви просимо висилати на адресу: Martha Holder, 3101 New Mexico Avenue NW, Unit 512, Washington, DC 20016.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що у четвер, 12 квітня 2007 р. після короткої недуги, на 90-му році життя, відійшов у вічність наш дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ БІЛАК

нар. 14 січня 1917 р. в Лузі на Закарпатті, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена 16 квітня 2007 р. в церкві св. Юрія Переможця у Ярдвілл, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 18 квітня 2007 р. в церкві св. Апостола Андрія Первозваного і на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку:

дружина – АННА з дому БОНДАРЕНКО
син – ВІКТОР
внук – АНДРІЙ
внучка – МЕЛАНІЯ
ближча і дальша родина в Україні і ЗСА.

Сердечно дякуємо о. Петрові Левкові за похоронні відправи та усім приятелям і знайомим за вислови співчуття, квіти і молитви.

Горем прибита родина.

Вічна Йому пам'ять!

Спогад про мого друга Павла Глазового

Д-р Євген Стецьків на могилі Павла Глазового.

Минуло два роки від смерти видатного українського письменника Павла Глазового. Він був відомим гумористом, сатириком, байкарем, філософом, а передовсім – щирим українським патріотом. У Києві усі його знали, любили, шанували і величали „батьком українського гумору“.

Одного разу у Києві таксист мене запитав: „Куди вас везти?“. Кажу: „До Глазового“, він гукнув: „Завезу, я знаю, де він живе!“. І завіз. Це був великий будинок при вулиці Лева Толстого. Коли я постукав, озвалася собачка Павла Глазового, почулися його кроки. Павло Прокопович обняв мене як рідного, запровадив до кухні – це була його робоча кімната. Сіли до столу і розмовляли, попиваючи чайок.

Господар нарікав на наших недругів, які захопили телебачення, радіо, театр і пресу, залили книжковий ринок виданнями російською мовою, а нашу мову зневажають, паплюжать велетнів Тараса Шевченка, Лесю Українку. До подій в українській державі Павло Прокопович ставився критично. Він схвалював мої „Листи до друга“ в Україні, в яких я висловлював свій конструктивний критицизм. Він намовив мене видати їх друком, окремою книжкою, ще й додав до них свої гуморески, в яких перегукується з моїми поглядами. Книжка вийшла невеликим накладом – тисячу примірників. Їх я роздав учасникам Конґресу українських лікарів і юристів у Львові та Ірпені, у 2000 році.

П. Глазовий наголошував, що для всіх нас рідною є наша українська земля, тож треба об’єднати національно-патріотичні сили і відважно дати відсіч всім ворожим силам. Наші розмови затягались допізна. На прощання П. Глазовий подарував мені свої гуморески, які я бережу як дорогоцінний скарб у своїй бібліотеці. Знаю їх напам’ять і часто виголошую їх товариству на радість і втіху. Павло Прокопович грав знаменито на акордеоні. Він також був дуже побожною людиною, автором „Молитви за Україну“:

„Милий Боже!
Борони нас і храни.
Як дитину Україну пригорни.
Нерозумних нас на розум наведи
Як нам вийти із недолі і біди.
Захисти нас від сваволі і хули.
Щоб ми вільними і сильними були
Від сучасних до грядучих поколінь
Нині і прісно і во віки віків.
Амінь!“.

Наша остання зустріч відбулася 27 жовтня 2003 року. П. Глазовий дуже подався, змарнів, занепав духом. Нічого вже не писав, не хотів навіть лікуватися. Мені вдалося намовити його на недалекий прохід.

Павло Прокопович взяв з собою свого улюбленого песика Пушка. На вулиці пес вирвався йому з рук і побіг на середину дороги, по якій мчали автомашини. Павло занімів з переляку. Я побіг за Пушком, зловив його і передав Павлові. Він його взяв на руки, пригорнув до себе і зі сльозами в очах дякував мені за порятунок вірного приятеля.

Він відійшов у засвіти 29 жовтня 2004 року, осиротив нас і всю нашу Україну. Тож

„Хвала ж тобі, Батьку, од віку до віку!
Ти славу приніс Україні велику!
Твоє гостре слово життя прикрашало,
Кого веселило, а кого – кусало“.
Хай вічною буде пам’ять про Тебе!

Євген Стецьків,
Сарасота, Фла.

У глибокому смутку повідомляємо, що 30 квітня 2007 р. відійшов у вічність на 93-му році життя в Ню-Йорку наш дорогий родич

СВ. П.

ФИЛИМОН ПІНЯЗЬ

ПАНАХИДА відбудеться в п’ятницю, 4 травня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 5 травня о год. 9-ій ранку в Українській православній церкві Всіх Святих, 206 E. 11 St., New York, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Вічна Йому пам'ять!

В глибокому смутку залишилися ІВАН ЩУР та ЧЕСЯ, а також ближча і дальша родина в США та Україні.

Ділимося сумною вісткою, що в середу,
11 квітня 2007 р. відійшла у вічність
наша найдорожча і незабутня
МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ЛЕХІЦЬКА

з дому ФЕНКО

нар. 13 січня 1924 р. в селі Рожнів.

Залишила в глибокому смутку і жалю:
синів – ІВАНА
– ВОЛОДИМИРА з дружиною СОНЕЮ і сином МИХАСИКОМ
– РОМАНА з дружиною ЛЮБОЮ
ближчу і дальшу родину в діяспорі та в Україні.

Родина буде Її пам’ятати за віддану опіку, дбайливе виховання, глибоку материнську любов і за дар української пісні і музики.

Вічна Її пам'ять!

УКРАЇНСЬКА ВЕТЕРИНАРНА ОРГАНІЗАЦІЯ
ЛІКАРІВ У ЧИКАҐО, Ін.

ділиться сумною вісткою зі своїми членами і українською громадою, що 27 березня 2007 р. відійшов у вічність довголітній член громади УВОЛ у Чикаґо

св. п.

д-р ветеринарії

ІВАН ПАВЛІЧКА

нар. в селі Іванівцях Жидачівського району, в Україні.

Опечаленій дружині п. ТАТЯНІ
і донькам СЛАВІ, МАРІЙЦІ і ТАМАРІ та їхнім родинам
складаємо вислови глибокого співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ
ЛІКАРІВ АМЕРИКИ

Подяка

Дня 12 грудня 2006 р., у Маямі, Фла., відійшов у вічність на 83-му році життя мій найдорожчий муж

св. п.

ПАВЛО ПЛЕЧІНЬ

Покійний був працьовитою, доброю та щедрою людиною. Був довголітнім членом УНС, і свою полісу заповів Києво-Могилянській академії. Через організацію „Смолоскип“ підтримував українське студенство. Безмежно любив Україну.

Оцим складаю сердечну подяку о. Мартину Канавану, пароху Української греко-католицької церкви Успіння Пресвятої Богородиці за відвідини покійного в часі його недуги, за уділення Найсвятіших Тайн, та за відправлення Парастасу в похоронному заведенні.

Дякую вівтарному служці Джану Дайку за співслужіння під час Парастасу. Висловлюю вдячність Дані Максимович-Васькевич та хористам церковного хору Української Греко-Католицької церкви за спів під час Парастасу.

Щиро дякую протоєреєві Віктору Полярному, пароху Помісної Української православної церкви Київського патріярхату св. Миколая в Купер-Сіті, Фла. за відправлення Святої Літургії в 40-ий день смерти св. Павла.

Найщиріша подяка приятелям Івану та Ірині Назаркевич, Джану Матіяшу, Івану Хоптію, Джану Дайку (батько), Наталі Пиріг, Марії Гнатків, Андрієві та Любі Маринюк за відвідини покійного під час хвороби, та за підтримку добрим словом. Особлива подяка Івану Хоптію за допомогу в полагодженні справ в похоронному заведенні при оформленні документів по перевезенні тіла на поховання в Україні.

Щиро дякую отцю Володимиру, пароху Української греко-католицької церкви Успіння Пресвятої Богородиці, за похоронні відправи та за запечатання гробу на цвинтарі с. Жабинець Гусятинського району, Тернопільської області. Дякую усім хористам і всім тим, хто взяв участь у похоронних обрядах на цвинтарі і зложили щирі молитви за упокій душі св. п. Павла. Я невимовно вдячна родині Плечінь та Мазник с. Жабинець, які взяли на себе усю турботу похорону св. п. Павла.

Я щиро дякую всім приятелям та знайомим за молитви, вислови співчуття телефонічно та особисто, участь в похоронних відправах та за пожертву на Українську греко-католицьку церкву Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі: Іван та Ірина Назаркевич, родини Гнатків та Пиріг, Михайлу, Галині та Марії Шванк, Соні Говірко, Анні Івашко, Андрієві та Любі Маринюк, родині Гаврилів, Тамарі Гурин, Вірі Самбір та Івану Торос, Роману та Уляні Романів, Антону та Наталі Угляр, Миколі та Ірені Ракуш, Мирославі Тершаковець, Мирославі Копачинській та співпрацівникам „барбер шап Карусель“, де працював св. п. Павло. Разом 1,160 дол.

Нехай Господь Бог Вас усіх благословить, а незабутнього Павла поселить між праведними в Царстві Небеснім.

Дружина Неля Плечінь

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої дорогої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ

св. п.

ІРЕНИ МОКРІВСЬКОЇ

яка відійшла у вічність 2 квітня 2007 р.

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в Українських католицьких церквах:

- св. Юра в Ню-Йорку, субота, 12 травня 2007 р., год. 9:30 ранку;
- церква св. Пророка й Предтечи Йоана Хрестителя в Сан-Дієґо, год. 9 ранку;
- св. Михаїла в Ню-Гейвен, год. 8:30 ранку;
- каплиця при Українському Католицькому Університеті у Львові, п’ятниця, 11 травня 2007 р.

Вічна Її пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 23 квітня 2007 р. відійшла у вічність на 86-му році життя наша дорога
МАМА і БАБЦЯ

св. п.

ЯРОСЛАВА ЗЕЛЕЗ

нар. в Дрогобичі, 18 лютого 1921 р.

В жалобі залишилися:
син – ЮРІЙ ЗЕЛЕЗ і родина
донька – ЗІРКА МЕДСЕН і родина
вуйко – РОМАН МИКИТА і родина
тета – ОКСАНА ПОВЗАНЮК і родина
та ближча і дальша родина.

Вічна Її пам'ять!